

EUROPEJSKIE PORTFOLIO JĘZYKOWE

dla uczniów od 10 do 15 lat

EUROPEAN LANGUAGE PORTFOLIO
PORTFOLIO EUROPÉEN DES LANGUES
EUROPÄISCHES SPRACHENPORTFOLIO
ЕВРОПЕЙСКИЙ ЯЗЫКОВОЙ ПОРТФЕЛЬ

Bieżące wydanie *Europejskiego Portfolio Językowego* zostało oparte na następujących publikacjach:

Bartczak E., Lis Z., Marciniak I., Pawlak M., 2006, Europejskie Portfolio Językowe dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych i studentów, CODN.

Castellotti V., Coste D., Moore D., Tagliante Ch., 2003, Portfolio européen des langues. Collège, CIEP /ENS Lettres et Sciences humaines, Didier.

Europejski system opisu kształcenia językowego: uczenie się, nauczanie, ocenianie, 2003, CODN.

Głowacka B., Kofman D., Ryciuk D., Wajda E., Żmudzka D., 2004, Europejskie Portfolio Językowe dla uczniów od 10 do 15 lat, CODN.

Autorzy opracowania: dr Barbara Głowacka, dr Edyta Wajda

Redakcja: Justyna Maziarska-Lesisz

Opracowanie graficzne: Justyna Pilińska

Projekt okładki: Piotr Belgrowa

Wydanie III

© Ośrodek Rozwoju Edukacji, Warszawa 2015

Skład: PPH ZAPOL, al. Piastów 42, 71-062 Szczecin

EUROPEJSKIE PORTFOLIO JĘZYKOWE

dla uczniów od 10 do 15 lat

EUROPEAN LANGUAGE PORTFOLIO
PORTFOLIO EUROPÉEN DES LANGUES
EUROPÄISCHES SPRACHENPORTFOLIO
ЕВРОПЕЙСКИЙ ЯЗЫКОВОЙ ПОРТФЕЛЬ

.....
Właścicielka/właściciel

Od autorek

Rozpoczynasz pracę z *Europejskim portfolio językowym* – dokumentem, który ułatwi Ci naukę języków obcych i poznawanie innych kultur. Portfolio zostało stworzone przez Radę Europy – międzynarodową organizację zrzeszającą głównie kraje naszego kontynentu. Dołączysz do wielojęzycznego grona Twoich rówieśników, którzy posługują się tym dokumentem.

Na naszym kontynencie żyją obok siebie ludzie różnych kultur mówiący różnymi językami. Rada Europy podjęła się wspierać tę różnorodność i ułatwiać porozumienie między ludźmi. Celem Rady jest umacnianie jedności między narodami oraz ochrona naszego wspólnego dziedzictwa i wartości demokratycznych. Nauka różnych języków i poznawanie innych kultur pomaga nam żyć w pokoju, szanować się nawzajem i współpracować ze sobą.

Europejskie portfolio językowe pomoże Ci dokumentować znajomość różnych języków i kultur, które poznajesz w szkole i poza szkołą. Dzięki niemu nauczysz się kierować własną nauką, samodzielnie wyznaczać jej cele oraz oceniać ich realizację. *Portfolio* składa się z trzech części:

- *Paszportu językowego*
- *Biografii językowej*
- *Dossier*.

Paszport językowy jest Twoją wizytówką. Podsumujesz w nim swoje umiejętności językowe i doświadczenia międzykulturowe. Znajduje się na początku *Portfolio*, ale wypełniasz go po pracy z *Biografią*. *Biografia językowa* to Twój osobisty dziennik, w którym na bieżąco oceniasz swoje umiejętności językowe, zapisujesz doświadczenia ze spotkań z innymi językami i kulturami, a także odnotowujesz swoje sposoby uczenia się. *Dossier* to Twoja teczka, w której gromadzisz swoje prace oraz dyplomy i świadectwa.

Europejskie portfolio językowe jest Twoją własnością i tylko Ty decydujesz o tym, gdzie, komu i w jakim celu zechcesz je pokazać. Pracujesz z nim samodzielnie, ale zawsze możesz poprosić swojego nauczyciela o pomoc lub wskazówki.

**Życzymy Ci powodzenia
w poznawaniu języków i kultur!**

Paszport językowy

LANGUAGE PASSPORT
PASSEPORT DE LANGUES
SPRACHENPASS FÜR SCHÜLER
ЯЗЫКОВОЙ ПАСПОРТ

Do czego służy **Paszport językowy?**

Paszport językowy to dokument, który może być Twoją wizytówką jako obywatelki/obywatela Europy uczącej/uczącego się języków. Podsumujesz w nim zdobyte umiejętności językowe i doświadczenia z różnymi językami i kulturami, a także zapiszesz swoje osiągnięcia związane z poznawaniem języków i kultur. *Paszport* zawiera:

- Twój portret językowy
- Twoje doświadczenia językowe i międzykulturowe
- Twoje osiągnięcia w uczeniu się języków i poznawaniu innych kultur
- Samoocenę umiejętności językowych.

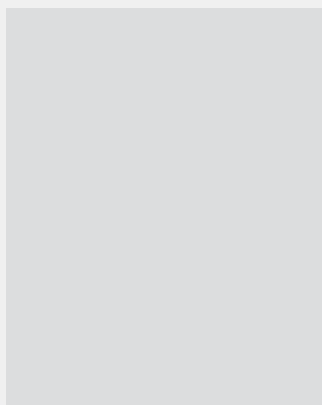
W *Paszporcie* znajduje się *Tabela samooceny* – opracowany specjalnie dla uczniów opis umiejętności zdobywanych w ciągu nauki języków. Ta tabela wraz z *Listami umiejętności z Biografii językowej* ułatwi Ci pracę nad oceną swoich postępów.

Paszport jest podsumowaniem Twoich najważniejszych doświadczeń i znaczących osiągnięć w nauce języków, dlatego wystarczy go aktualizować raz na pół roku.

Praca z *Paszportem* pomoże Ci w przyszłości wypełnić *Europass* – europejski dokument przeznaczony dla osób podejmujących studia lub pracę poza swoim krajem. <http://europass.org>

To **PORTFOLIO** należy do...

Imię:

Nazwisko:

Data urodzenia:

Miejsce urodzenia:

Kraj:

e-mail:

MÓJ PORTRET JĘZYKOWY

Mój język ojczysty/moje języki ojczyste

.....

Inne języki, które znam i poznaję w szkole i poza szkołą

.....

Jak długo uczę się języków?

Zaznacz, jak długo uczysz się języków w szkole i poza szkołą. Jeśli przerwałeś/przerwałaś lub skończyłaś/skończyłeś naukę, pozostaw puste kratki.

Wiek	Język Wpisz nazwę języka lub języków, których się uczysz lub się uczyłeś/uczyłaś				
Kiedy miałam/miałem					
3 lata					
4 lata					
5 lat					
6 lat					
7 lat					
8 lat					
9 lat					
10 lat					
11 lat					
12 lat					
13 lat					
14 lat					
15 lat					

Moje doświadczenia językowe i międzykulturowe

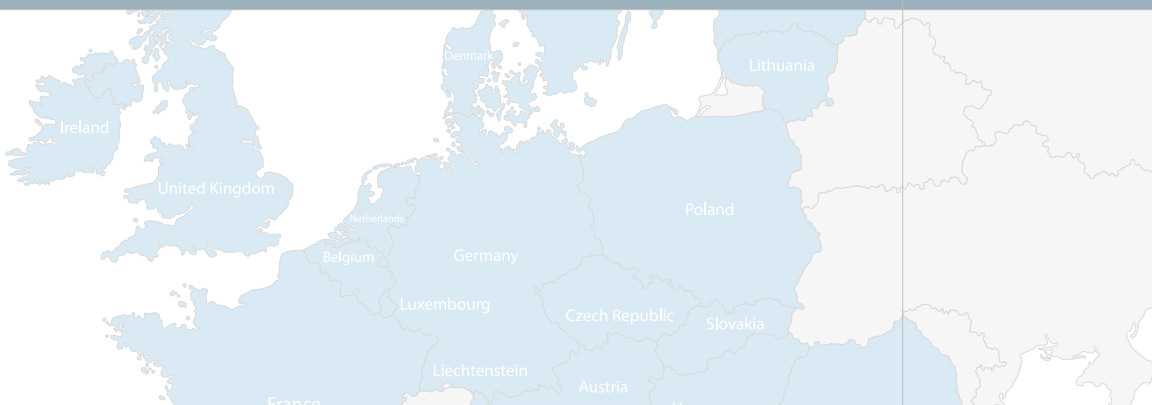
Opisz swoje najważniejsze doświadczenia w poznawaniu innych krajów lub regionów oraz spotkania z osobami z innych kultur. Napisz również, w jakim języku się porozumiewałaś/porozumiewałeś oraz kiedy zdobyłaś/zdobyłeś to doświadczenie lub jak długo ono trwało.

Doświadczenia zdobyte w Polsce <i>np. spotkania z osobami z innych krajów, kontakty przez Internet, obóz językowy</i>	Język	Kiedy? Jak długo?
		
Doświadczenia zdobyte w czasie pobytu za granicą <i>np. wycieczka, obóz językowy, wyjazd wakacyjny, wymiana szkolna</i>	Język	Kiedy? Jak długo?
		

Moje osiągnięcia w uczeniu się języków i poznawaniu innych kultur

Opisz swoje najważniejsze osiągnięcia w poznawaniu języków i kultur. Zaznacz, jakiego języka lub kraju dotyczyły. Możesz również napisać, jaki poziom biegłości językowej (A1, A2, B1, B2, C1, C2) poświadczają zdobyte przez Ciebie dyplomy i świadectwa lub wyniki uzyskane z egzaminów.

Moje osiągnięcia	Data
Udział w konkursach, projektach, wystawach, imprezach, itd. 	
Dyplomy, świadectwa, zaświadczenia, wyniki egzaminów językowych, itd. 	
Osobiste sukcesy osiągnięte w trakcie kontaktów z osobami z innych kultur 	

Samoocena umiejętności językowych

W tej części *Paszportu językowego* podsumujesz swoje postępy w nauce języków. Ocenisz, w jakim stopniu rozwinęłaś/rozwinąłś poszczególne umiejętności językowe, takie jak rozumienie ze słuchu, czytanie, mówienie, rozmawianie i pisanie. Pomoże Ci w tym *Tabela samooceny* (str. 14 i 15) oraz *Listy umiejętności* znajdujące się w *Biografii językowej* (str. 30–52).

Poniżej znajdziesz symbole umiejętności oraz przykłady, które mogą Ci ułatwić dokonanie samooceny.

Słucham

Czytam

Rozmawiam

Opowiadam

Piszę

Przykłady

Agnieszka uczy się intensywnie języka hiszpańskiego od trzech lat. Rozumie dużo, gdy słucha wiadomości telewizyjnych. Czyta już dosyć swobodnie interesujące ją teksty na portalach internetowych. Potrafi porozumieć się w czasie podróży i opowiedzieć o planach na przyszłość. Píše proste maile do swoich hiszpańskich przyjaciół. Oto jak zaznaczyła swój poziom znajomości języka hiszpańskiego w tabelce samooceny.

Język hiszpański	A1	A2	B1	B2	C1	C2

Franek uczy się języka rosyjskiego od roku. Dużo rozumie, gdy ludzie mówią powoli i wyraźnie. Cieszy się, że rozumie napisy na szyldach i nazwy produktów w tym języku. Nie miał jeszcze wiele okazji do rozmowy, ale na lekcji radzi sobie nieźle w prostych sytuacjach komunikacyjnych. Lubi recytować krótkie wiersze i potrafi w prosty sposób opowiedzieć o swojej rodzinie i swoich zainteresowaniach. Zaczyna pisać krótkie zdania. Oto jak wypełnił swoją tabelkę samooceny.

Język rosyjski	A1	A2	B1	B2	C1	C2

Moja samoocena

A teraz Twoja kolej.

Masz do dyspozycji cztery tabelki samooceny – po jednej dla każdego języka. Zaznacz w nich swoje postępy w zdobywaniu umiejętności językowych. Pamiętaj, że *Tabela samooceny* (str. 14-15) oraz *Listy umiejętności* (str. 30-52) pomogą Ci określić, na jakim etapie jesteś w opanowaniu rozumienia ze słuchu, czytania, mówienia i pisania.

Język	A1	A2	B1	B2	C1	C2
						
						
						
						
						

Język	A1	A2	B1	B2	C1	C2
						
						
						
						
						

Język	A1	A2	B1	B2	C1	C2
						
						
						
						
						

Język	A1	A2	B1	B2	C1	C2
						
						
						
						
						

Tabela samooceny¹

Poziomy biegłości językowej: samoocena

Self-assessment grid/Grille pour l'auto-évaluation/Raster zur Selbstbeurteilung/Таблица самооценки

		A1	A2	B1
ROZUMIENIE	Stuchanie 	Potrafię zrozumieć znane mi słowa i bardzo podstawowe wyrażenia, dotyczące mnie osobiście, mojej rodziny i bezpośredniego otoczenia, gdy tempo wypowiedzi jest wolne, a wymowa wyraźna.	Potrafię zrozumieć wyrażenia i najczęściej używane słowa, związane ze sprawami dla mnie ważnymi (np. podstawowe informacje dotyczące mnie i mojej rodziny, zakupów, miejsca i regionu zamieszkania, zatrudnienia). Potrafię zrozumieć główny sens zawarty w krótkich, prostych komunikatach i ogłoszeniach.	Potrafię zrozumieć główne myśli zawarte w jasnej, sformułowanej w standardowej odmianie języka wypowiedzi na znane mi tematy, typowe dla domu, szkoły, czasu wolnego itd. Potrafię zrozumieć główne wątki wielu programów radiowych i telewizyjnych, traktujących o sprawach bieżących lub o sprawach interesujących mnie prywatnie lub zawodowo – wtedy, kiedy te informacje są podawane stosunkowo wolno i wyraźnie.
	Czytanie 	Rozumiem znane nazwy, słowa i bardzo proste zdania np. na tablicach informacyjnych i plakatach lub w katalogach.	Potrafię czytać bardzo krótkie, proste teksty. Potrafię znaleźć konkretne, przewidywalne informacje w prostych tekstach, dotyczących życia codziennego, takich jak ogłoszenia, reklamy, prospekty, karty dań, rozkłady jazdy. Rozumiem krótkie, proste listy prywatne.	Rozumiem teksty składające się głównie ze słów najczęściej występujących, dotyczących życia codziennego lub zawodowego. Rozumiem opisy wydarzeń, uczuć i pragnień zawarte w prywatnej korespondencji.
MÓWIENIE	Interakcja 	Potrafię brać udział w rozmowie pod warunkiem, że rozmówca jest gotów powtarzać lub inaczej formułować swoje myśli, mówiąc wolniej oraz pomagając mi ująć w słowa to, co usiłuję powiedzieć. Potrafię formułować proste pytania dotyczące najlepiej mi znanych tematów lub najpotrzebniejszych spraw – i odpowiadać na tego typu pytania.	Potrafię brać udział w zwykłej, typowej rozmowie, wymagającej prostej i bezpośredniej wymiany informacji na znane mi tematy. Potrafię sobie radzić w bardzo krótkich rozmowach towarzyskich, nawet jeśli nie rozumiem wystarczająco dużo, by samemu podtrzymać rozmowę.	Potrafię sobie radzić w większości sytuacji, w których można się znaleźć w czasie podróży po kraju lub regionie, gdzie mówi się danym językiem. Potrafię – bez uprzedniego przygotowania – włączyć się do rozmów na znane mi tematy prywatne lub dotyczące życia codziennego (np. rodziny, zainteresowań, pracy, podróżowania, wydarzeń bieżących).
	Produkcja 	Potrafię używać prostych wyrażeń i zdań, aby opisać miejsce, gdzie mieszkam, oraz ludzi, których znam.	Potrafię posłużyć się ciągiem wyrażeń i zdań, by w prosty sposób opisać swoją rodzinę, innych ludzi, warunki życia, swoje wykształcenie, swoją obecną i poprzednią pracę.	Potrafię łączyć wyrażenia w prosty sposób, by opisywać przeżycia i zdarzenia, a także swoje marzenia, nadzieje i ambicje. Potrafię krótko uzasadniać i objaśniać własne poglądy i plany. Potrafię relacjonować wydarzenia i opowiadać przebieg akcji książek czy filmów, opisując własne reakcje i wrażenia.
PISANIE	Pisanie 	Potrafię napisać krótki, prosty tekst na widokówce, np. z pozdrowieniami z wakacji. Potrafię wypełniać formularze (np. w hotelu) z danymi osobowymi, takimi jak nazwisko, adres, obywatelstwo.	Potrafię pisać krótkie i proste notatki lub wiadomości wynikające z doraźnych potrzeb. Potrafię napisać bardzo prosty list prywatny, na przykład dziękując komuś za coś.	Potrafię pisać proste teksty na znane mi lub związane z moimi zainteresowaniami tematy. Potrafię pisać prywatne listy, opisując swoje przeżycia i wrażenia.

¹ Europejski system opisu kształcenia językowego: uczenie się, nauczanie, ocenianie © Rada Europy, Warszawa: CODN, 2003

Self-assessment grid/Grille pour l'auto-évaluation/Raster zur Selbstbeurteilung/Таблица самооценки

B2	C1	C2
Potrafię zrozumieć dłuższe wypowiedzi i wykłady oraz nadążać za skomplikowanymi nawet wywodami – pod warunkiem, że temat jest mi w miarę znany. Rozumiem większość wiadomości telewizyjnych i programów o sprawach bieżących. Rozumiem większość filmów w standardowej odmianie języka.	Rozumiem dłuższe wypowiedzi, nawet jeśli nie są one jasno skonstruowane i kiedy związki logiczne są w nich jedynie implikowane, a nie wyrażone bezpośrednio. Bez większych trudności rozumiem programy telewizyjne i filmy.	Nie mam żadnych trudności ze zrozumieniem jakiejkolwiek wypowiedzi mówionej – słuchanej „na żywo” czy odbieranej za pośrednictwem mediów – nawet przy szybkim tempie mówienia rodzimego użytkownika języka, pod warunkiem jednak, iż mam trochę czasu, by przyzwyczaić się do nowego akcentu.
Czytam ze zrozumieniem artykuły i reportaże dotyczące problemów współczesnego świata, w których piszący prezentują określone stanowiska i poglądy. Rozumiem współczesną prozę literacką.	Rozumiem długie i złożone teksty informacyjne i literackie, dostrzegając i doceniając ich zróżnicowanie pod względem stylu. Rozumiem artykuły specjalistyczne i dłuższe instrukcje techniczne, nawet te nie związane z moją dziedziną.	Rozumiem z łatwością praktycznie wszystkie formy języka pisanego, włączając w to abstrakcyjne lub językowo skomplikowane teksty, takie jak podręczniki, artykuły specjalistyczne i dzieła literackie.
Potrafię się porozumiewać na tyle płynnie i spontanicznie, że mogę prowadzić swobodne rozmowy z rodzimymi użytkownikami języka. Potrafię brać czynny udział w dyskusjach na znane mi tematy, przedstawiając swoje zdanie i broniąc swoich poglądów.	Potrafię się wypowiadać płynnie i spontanicznie, bez zbyt widocznego namysłu, w celu znalezienia właściwych sformułowań. Potrafię skutecznie porozumiewać się w kontaktach towarzyskich i sprawach zawodowych. Potrafię precyzyjnie formułować swoje myśli i poglądy, zρέcznie nawiązując do wypowiedzi rozmówców.	Potrafię bez żadnego wysiłku brać udział w każdej rozmowie czy dyskusji. Dobrze znam i odpowiednio stosuję wyrażenia idiomatyczne i potoczne. Wyrażam się płynnie, subtelnie różnicując odcienie znaczeń. Jeśli nawet miewam pewne problemy z wyrażeniem czegoś, potrafię tak przeformułować swoje wypowiedzi, że rozmówcy są właściwie nieświadomi moich braków.
Potrafię formułować przejrzyste, rozbudowane wypowiedzi na różne tematy związane z dziedzinami, które mnie interesują. Potrafię wyjaśnić swój punkt widzenia w danej kwestii oraz podać argumenty za i przeciw względem możliwych rozwiązań.	Potrafię formułować przejrzyste i szczegółowe wypowiedzi, dotyczące skomplikowanych zagadnień, rozwijać w nich wybrane podtematy lub poszczególne kwestie i kończyć je odpowiednią konkluzją.	Potrafię przedstawić płynny, klarowny wywód lub opis sformułowany w stylu właściwym dla danego kontekstu, w sposób logiczny i skuteczny, ułatwiający odbiorcy odnotowanie i zapamiętanie najważniejszych kwestii.
Potrafię pisać zrozumiałe, szczegółowe teksty na dowolne tematy związane z moimi zainteresowaniami. Potrafię napisać rozprawkę lub opracowanie, przekazując informacje lub rozważając argumenty za i przeciw. Potrafię pisać listy, podkreślając znaczenie, jakie mają dla mnie dane wydarzenia i przeżycia.	Potrafię się wypowiadać w zrozumiałych i dobrze zbudowanych tekstach, dość szeroko przedstawiając swój punkt widzenia. Potrafię pisać o złożonych zagadnieniach w prywatnym liście, w rozprawce czy opracowaniu, podkreślając kwestie, które uważam za najistotniejsze. Potrafię dostosować styl tekstu do potencjalnego czytelnika.	Potrafię pisać płynne, zrozumiałe teksty, stosując odpowiedni w danym przypadku styl. Potrafię pisać o złożonych zagadnieniach w listach, opracowaniach lub artykułach prezentując poruszane problemy logicznie i skutecznie, tak by ułatwić odbiorcy zrozumienie i zapamiętanie najważniejszych kwestii. Potrafię pisać streszczenia i recenzje prac specjalistycznych i utworów literackich.

Biografia językowa

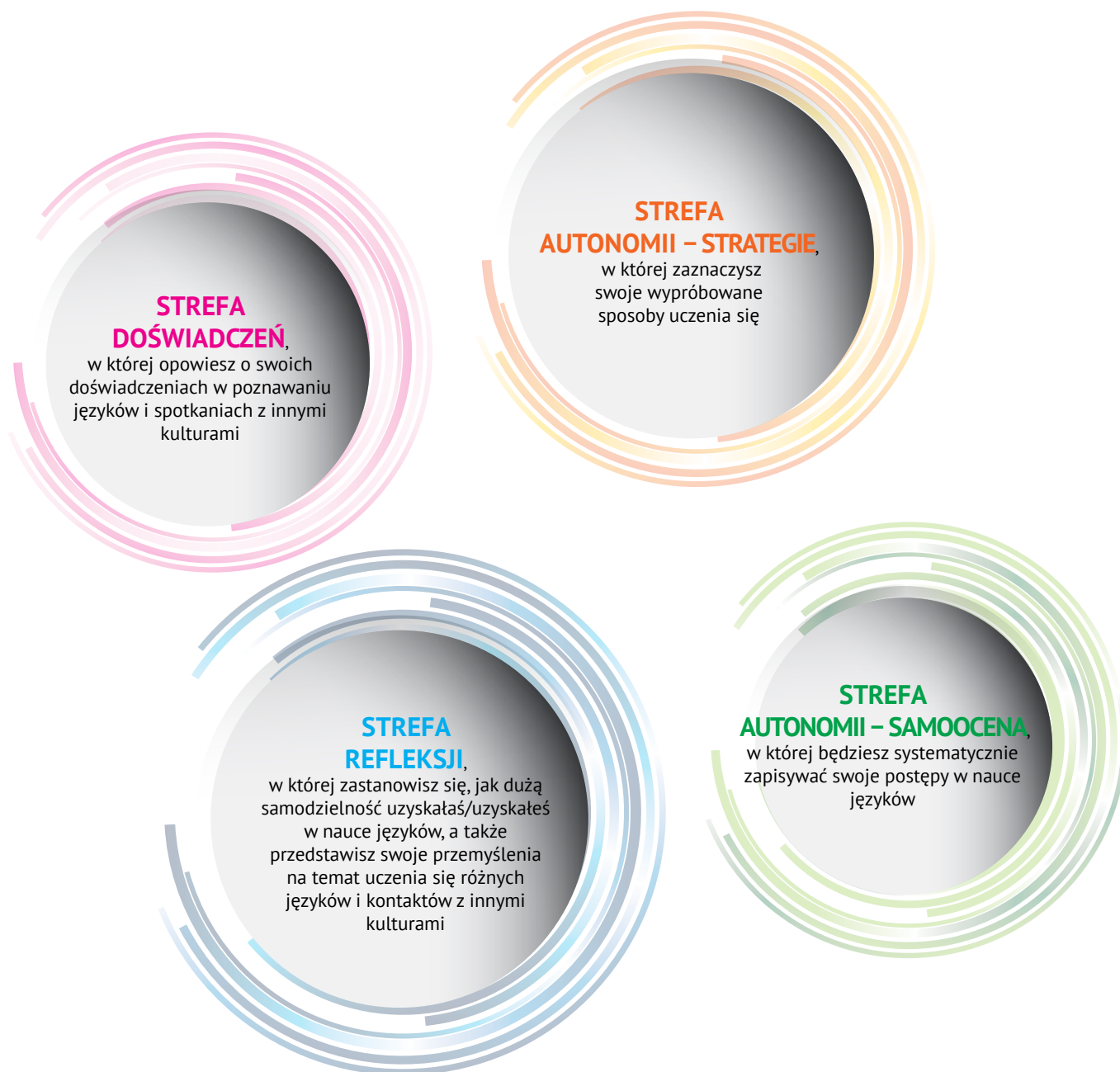
LANGUAGE BIOGRAPHY
BIOGRAPHIE LANGAGIÈRE
SPRACHBIOGRAFIE
ЯЗЫКОВАЯ БИОГРАФИЯ

Do czego służy **Biografia językowa?**

Biografia językowa to część Europejskiego portfolio językowego, z którą pracujesz najczęściej. To Twój dziennik osobisty, w którym zapisujesz na bieżąco swoje postępy w uczeniu się języków, doświadczenia z różnymi kulturami oraz swoje sposoby uczenia się.

Biografię językową tworzą cztery części:

Praca z *Biografią językową* pomoże Ci zdobyć ważną umiejętność oceny swoich osiągnięć językowych, określić swoje potrzeby i cele, a także udoskonalić strategie uczenia się. Pracuj z *Biografią* często – nawet raz na dwa miesiące.

Języki wokół mnie

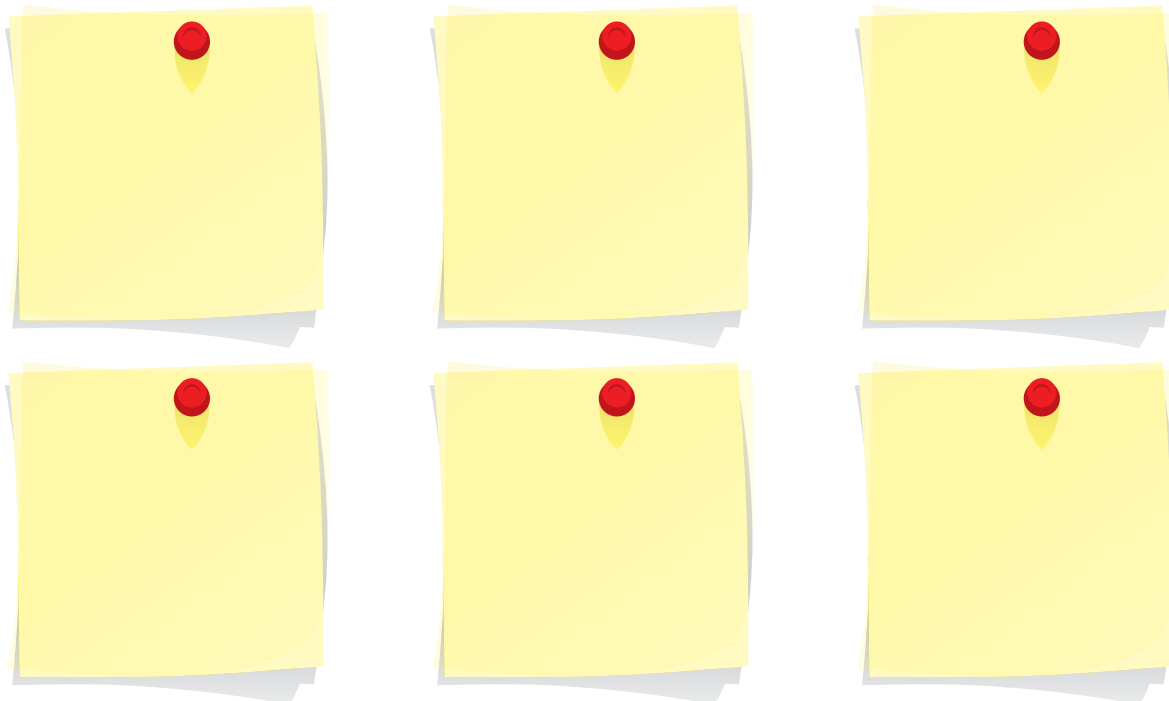
1. Języki, które słyszę wokół siebie

Zaznacz języki, które rozpoznajesz, gdy je słyszysz. Możesz dopisać inne języki lub dialekty oraz miejsca.

języki	w domu	w szkole	w Internecie	w telewizji, w radiu	w kinie, w teatrze, na koncercie	w sklepie, na bazarze	na wakacjach			
ANGIELSKI English										
ARABSKI العربية										
BIAŁORUSKI беларуская										
CZESKI čeština										
FRANCUSKI français										
HISZPAŃSKI español										
KASZUBSKI kaszëbsczi jãzëk										
LITEWSKI lietuvių kalba										
NIEMIECKI Deutsch										
POLSKI										
ROSYJSKI русский										
ROMSKI romani čhib										
SŁOWACKI slovenčina										
UKRAIŃSKI українська										
WIETNAMSKI tiếng Việt										

2. Języki, które rozpoznaję w piśmie

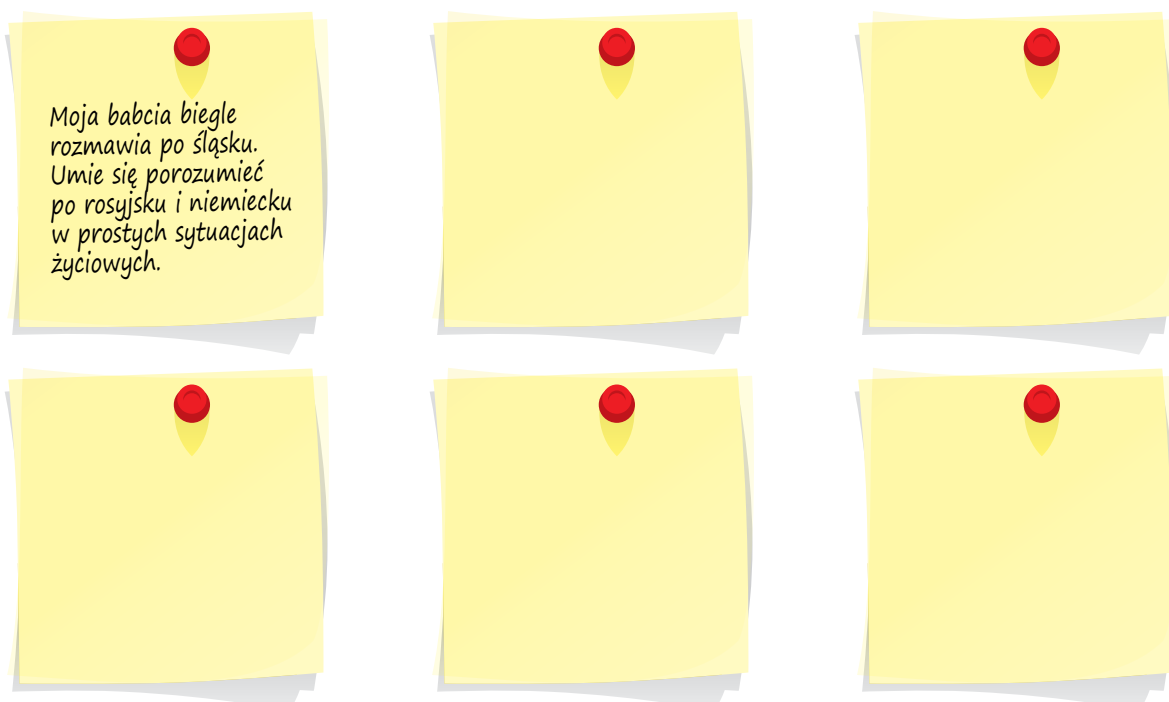
Wpisz na karteczkach języki, które rozpoznajesz w formie pisemnej. Możesz napisać, w jakim miejscu miałaś/miałeś kontakt z tym językiem (np. strony internetowe, napisy w filmach, plakaty, szyldy, czasopisma, reklamy, formularze).

3. Języki, w których komunikują się bliskie mi osoby

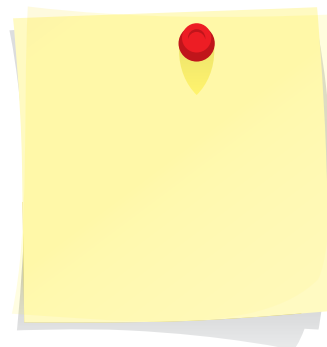
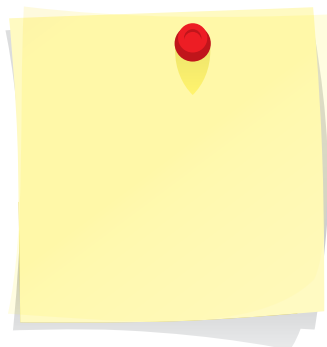
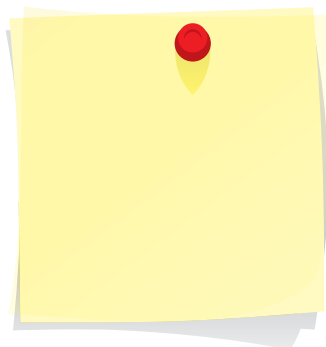
Wpisz na karteczkach bliskie Ci osoby i język (mowę lub dialekt), którym potrafią się porozumieć z osobami z innych krajów lub regionów. Jeśli chcesz, możesz napisać, w jakim stopniu te osoby używają danego języka. Pamiętaj, aby się porozumieć, wystarczy znać kilka zwrotów i potrafić je wykorzystać w rozmowie.

Przykłady:

4. Języki, które chciałabym/chciałbym poznać

Wpisz na karteczkach nazwy języków, których chciałabyś/chciałbyś nauczyć się w przyszłości. Możesz napisać, dlaczego zależy Ci na poznaniu tych języków.

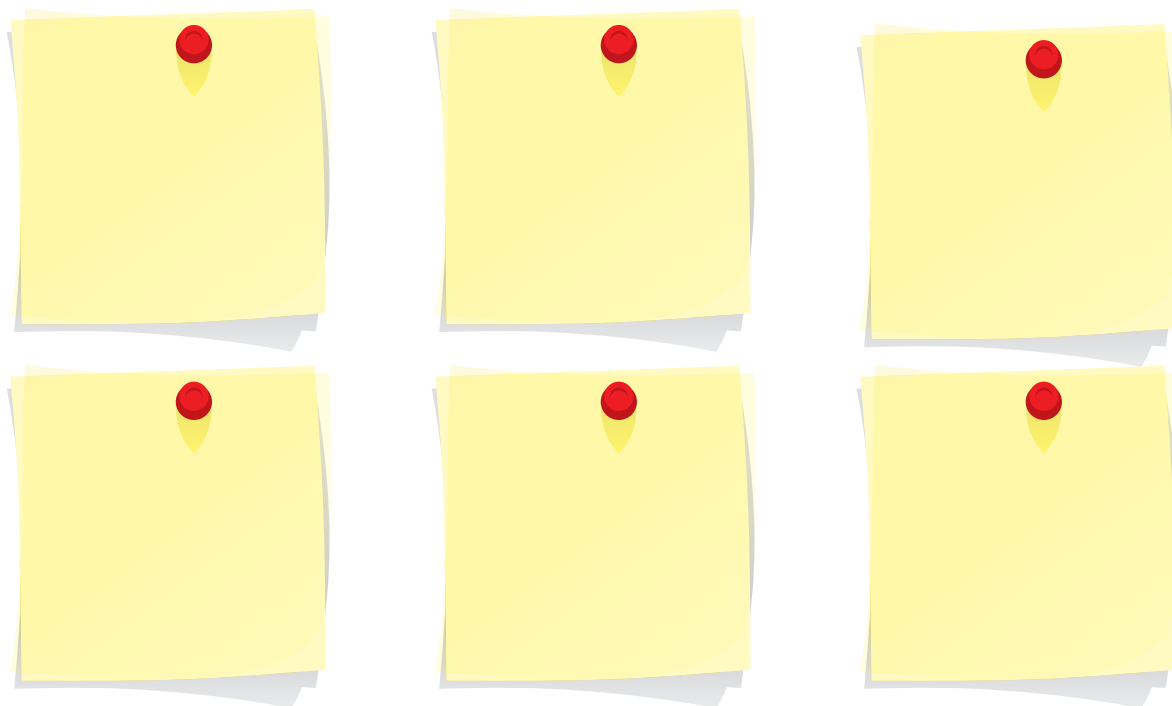
Moje spotkania z innymi kulturami

5. Moje kontakty z osobami z innych kultur

Gdzie i w jakiej sytuacji? <i>np. wizyta w muzeum za granicą, spotkanie na ulicy, festiwal, gra w Internecie, wymiana mailowa</i>	Z jakiego kraju pochodziły te osoby?	W jakim języku się porozumiewaliście?

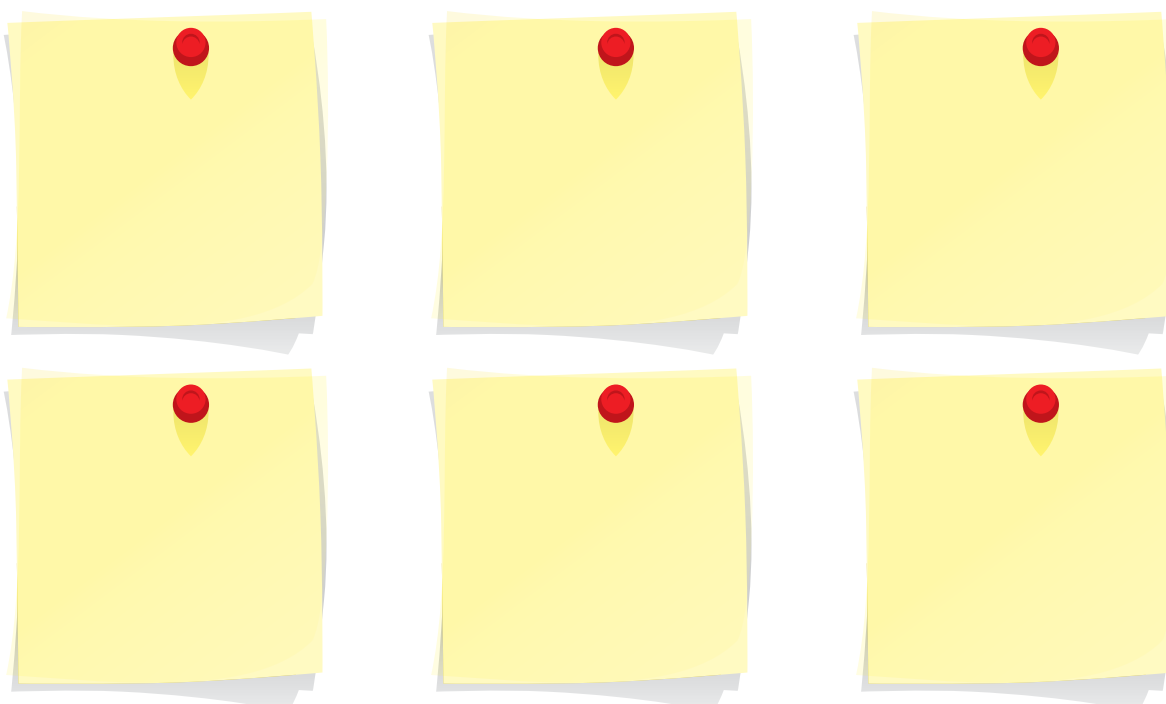
6. Kraje i regiony, które odwiedziłam/odwiedziłem lub poznałam/poznałem dzięki Internetowi, programom telewizyjnym i lekturom

Wpisz na karteczkach nazwy krajów lub regionów, które odwiedziłaś/odwiedziłeś w rzeczywistości lub wirtualnie.

7. Kraje i regiony, które chciałabym/chciałbym odwiedzić

Wpisz na karteczkach, jakie miejsca na świecie Cię interesują i dlaczego.

Z czego korzystam, gdy uczę się języków?

Pomoce językowe to takie materiały, które zostały opracowane, aby ułatwić ludziom naukę języków.

Źródła autentyczne to materiały, którymi posługują się rodzimi użytkownicy języka. Osoby uczące się języków korzystają ze źródeł autentycznych, żeby znaleźć potrzebne informacje lub dla przyjemności.

Zaznacz, jak często korzystasz z wymienionych pomocy. Możesz dopisać inne pomoce i źródła. Dane te możesz aktualizować co jakiś czas.

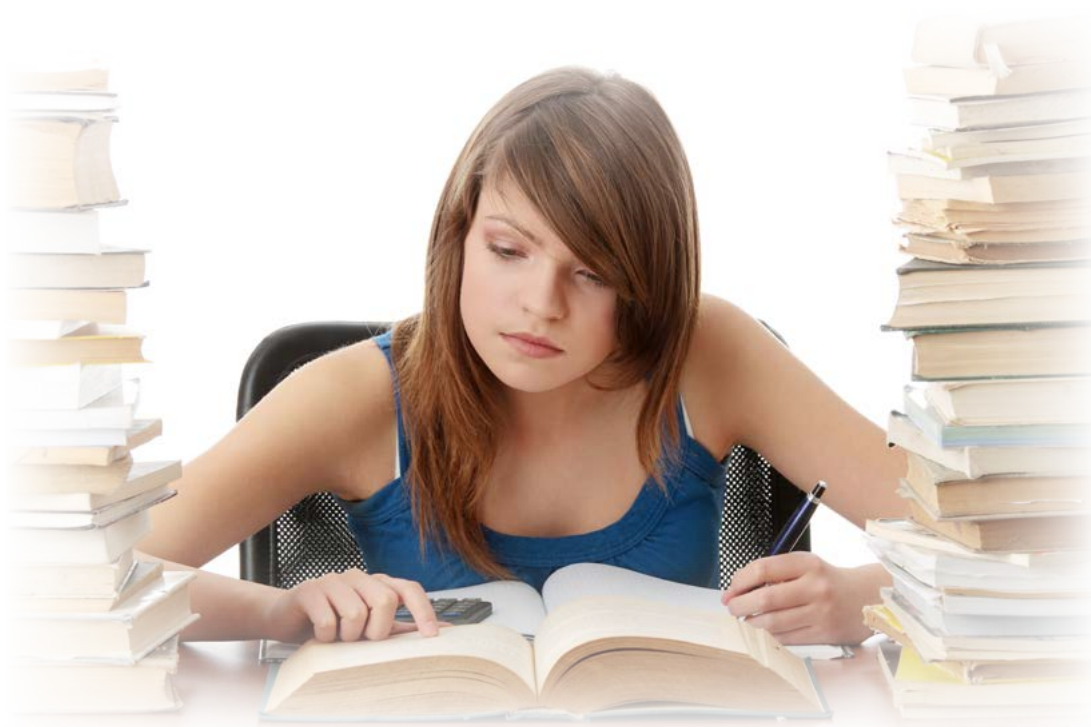
Moje ulubione pomoce językowe	Chciałabym/chciałbym korzystać z nich w przyszłości	Rzadko	Czasami	Często
Podręczniki i ćwiczenia do nauki języka				
Słowniki papierowe i internetowe				
Słowniki ilustrowane				
Strony internetowe służące do nauki języków				
Książki pisane uproszczonym językiem				
Nagrania audio i wideo				
Komputerowe programy edukacyjne				
Gry edukacyjne				
Programy i filmy edukacyjne				
Książki uproszczone				
Fiszki ze słownictwem				
Moje ulubione źródła autentyczne				
Nagrania piosenek i wideoklipy				
Strony internetowe				
Blogi				
Filmy fabularne i seriale				
Filmy dokumentalne i przyrodnicze				
Filmy animowane				
Wiadomości (w Internecie, telewizji, radiu)				
Książki				
Opowiadania				
Wiersze				
Gry (planszowe, internetowe, wideo)				
Czasopisma				
Komiksy				
Programy telewizyjne i radiowe				

MOJE STRATEGIE UCZENIA SIĘ

Każdy uczeń ma swoje strategie i sposoby na uczenie się słówek, gramatyki, wymowy, ćwiczenie mówienia i pisanie, z których korzysta podczas nauki języków.

Twoje strategie uczenia się języka obcego będą tym bardziej skuteczne, im bardziej świadomie będziesz je stosowała/stosował.

Na następnych stronach znajdziesz kilka przykładów możliwych strategii i sposobów doskonalenia umiejętności językowych. Sprawdź, czy są wśród nich takie, które możesz uznać za podobne do Twoich, lub takie, które warto wypróbować.

CO ROBIĘ, ABY....

LEPIEJ ROZUMIEĆ, GDY SŁUCHAM

- ☐ Wiem, że najpierw wystarczy zrozumieć ogólny sens, ale jeśli sytuacja tego wymaga, trzeba starać się zrozumieć dokładniej. Koncentruję się więc na słowach, które znam.
- ☐ Obserwuję zachowanie osób (mimikę i gesty, intonację) oraz sytuację, w której się one znajdują, bo wiem, że nie tylko słowa pozwalają potwierdzić ogólny sens.
- ☐ Słucham, aby zrozumieć ile osób się wypowiada, kim one są, gdzie się znajdują, co się dzieje i dlaczego. – Wiem, że mogę domyślić się sensu wypowiedzi z kontekstu.
- ☐ Słucham tego, co mnie interesuje jak najczęściej, nawet wtedy, gdy nie rozumiem, co ludzie mówią – wsłuchuję się w melodię języka, akcentowanie, intonację.

LEPIEJ ZROZUMIEĆ, GDY CZYTAM

- ☐ Stawiam sobie następujące pytania: Czy wiem, w jakim celu czytam tekst? Czy mam zrozumieć tekst ogólnie? Czy szukam konkretnych odpowiedzi na pytania postawione pod tekstem?
- ☐ Podkreślam główne myśli oraz słowa kluczowe.
- ☐ Zanim zajrzę do słownika, domyślam się znaczenia nowego słowa z kontekstu.
- ☐ Domyślam się treści tekstu i znaczenia słów, rozpoznając jego rodzaj (np. przepis kulinarny, jadłospis, rozkład zajęć). Przyglądam się też ilustracjom.
- ☐ Czasem zaznaczam nieznane mi słowa lub nową strukturę, aby zapytać o nie nauczyciela.

POZNAĆ JAK NAJWIĘCEJ NOWYCH SŁÓW

- ☐ Staram się pracować ze słownikami jednojęzycznymi, najchętniej gdy są ilustrowane – łatwiej zapamiętuję, gdy widzę, jak coś lub ktoś wygląda.
- ☐ Czytam jak najczęściej różne teksty w języku, którego się uczę.
- ☐ Przepisuję krótkie teksty i podkreślam w nich nowe słowa. Sprawdzam, czy mogę domyślić się ich sensu z kontekstu.
- ☐ Tworzę listy słów i wyrażeń, aby móc coś powiedzieć na wiele sposobów. Szukam przykładów zdań, w których one występują.
- ☐ Tworzę mapy mentalne, aby odszukać jak najwięcej skojarzeń z danym słowem lub wyrażeniem.
- ☐ Szukam synonimów i antonimów przymiotników i przysłówków, bo pomagają mi precyzyjnie opisywać rzeczy i ludzi.

ĆWICZYĆ WYMOWĘ

- ☐ Słucham wymowy rodzimych użytkowników języka. Nagrywam pojedyncze słowa – ćwiczę wymowę i dykcję.
- ☐ Nagrywam bardzo proste zdania i staram się wypowiadać je wolno i wyraźnie.
- ☐ Uczę się na pamięć krótkich tekstów (wierszy, wyliczanek).
- ☐ Śpiewam piosenki, które lubię i znam na pamięć.

DOSKONALIĆ PISANIE

- ☐ Zastanawiam się, czy wiem, w jakim celu piszę tekst. Czy chcę kogoś o czymś poinformować, zaprosić, opowiedzieć o tym, co się wydarzyło.
- ☐ Sprawdzam, czy tekst, który piszę, ma wyraźną strukturę, tzn. czy łatwo rozpoznać w nim wstęp, rozwinięcie i zakończenie.
- ☐ W różnych tekstach podkreślam słówka (np. ale, ponieważ, gdy), które pomagają połączyć zdania.
- ☐ Gromadzę synonimy, słowa bliskoznaczne, antonimy. Unikam w ten sposób powtórzeń.
- ☐ Czytam napisany przez siebie tekst, żeby sprawdzić, czy ktoś, kto będzie go czytał, zrozumie, co chcę przekazać.
- ☐ Sprawdzam ortografię słów, których nie jestem pewna/pewien w słowniku.

ZROZUMIEĆ FORMY I REGUŁY GRAMATYCZNE

- ☐ Przepisuję przykłady zdań z tablicy, z podręcznika i dodaję do nich moje własne.
- ☐ Wybieram ćwiczenia, w których trzeba zastosować regułę, której nie jestem pewna/pewny. Sprawdzam podany przykład i wyjaśnienie tej reguły w podręczniku.
- ☐ Gdy moje zdania zawierają błędy, staram się je poprawić i rozmawiam o nich z nauczycielem albo z kimś, kto zna dobrze język, którego się uczę.
- ☐ Staram się odkryć samodzielnie (lub w grupie) zasadę, według której tworzy się daną formę lub strukturę.

NAUKA BYŁA JESZCZE WIĘKSZĄ PRZYJEMNOŚCIĄ

- ☐ Pracuję w grupie kilkuosobowej (wyszukujemy słówka, odkrywamy regułę, proponujemy nasze rozwiązania, wymyślamy różne śmieszne rzeczy).
- ☐ Biorę chętnie udział w symulacjach, dramach proponowanych przez nauczyciela.
- ☐ Biorę aktywny udział w lekcji.
- ☐ Uczestniczę w zajęciach koła przedmiotowego.
- ☐ Należę do kółka zainteresowań.
- ☐ Biorę udział w konkursach.
- ☐ Staram się używać języka w czasie wymiany lub korespondując z kimś.

Co robię, aby rozwijać swoją samodzielność...

Jak rozwijam swoją samodzielność?	Nie myślałam/ myślałam o tym do tej pory	To wydaje mi się ważne	To dla mnie bardzo ważne
Staram się uświadomić sobie, dlaczego chcę się uczyć języków.			
Staram się uświadomić sobie moje mocne strony w nauce języków.			
Staram się uświadomić sobie moje słabsze strony w nauce języków.			
Ucząc się pod kierunkiem nauczyciela zdobywam stopniowo wiedzę o tym, jak mogę się uczyć samodzielnie.			
Wyznaczam sobie sama/sam materiał do uczenia się, oprócz tego, który poleca nauczyciel.			
Niepowodzenie na klasówce przerabiam na sukces, staram się przeanalizować i zrozumieć swoje błędy.			
Aby poznać siebie jako osobę uczącą się języka, używam pomocy takich jak listy umiejętności w podręczniku oraz <i>Europejskie portfolio językowe</i> .			
Staram się zaznaczać, czego nie rozumiem i w celu rozwiązania problemu szukam sama/sam odpowiedzi w podręczniku lub gramatyce, zanim poproszę o to nauczyciela.			
Sama/sam wyznaczam sobie cele krótko- i długoterminowe, bo wiem, co chcę osiągnąć.			
Sprawdzam, na ile potrafię porozumieć się w języku, którego się uczę poza szkołą, za każdym razem, gdy nadarza się taka okazja.			
Szukam różnych sposobów na skuteczne uczenie się języka. Wiem, kiedy i w jakich warunkach uczę się najlepiej.			
Gdy coś nie jest dla mnie jasne, rozmawiam o tym z moim nauczycielem.			
Chętnie proszę mojego nauczyciela, aby pomógł mi w zrozumieniu, czy osiągnęłam/osiągnąłem mój cel.			
Potrafię coraz lepiej oceniać samodzielnie swoje postępy w nauce języka.			
Potrafię coraz lepiej znajdować i poprawiać moje błędy.			
Potrafię współpracować z innymi osobami.			

Moje przemyślenia na temat różnych języków i kultur

Zastanów się nad pytaniami, które dotyczą uczenia się różnych języków i poznawania innych kultur. Wybierz te, które Cię interesują, do innych możesz wrócić później. Refleksja pomoże Ci poznać lepiej siebie samą/samego, a także lepiej zrozumieć innych ludzi.

Jeśli chcesz, możesz porozmawiać o tym w grupie lub podzielić się swoimi spostrzeżeniami z koleżanką lub kolegą. Możesz również zapisać swoje przemyślenia i umieścić je w *Dossier*. Wróć do tych pytań kilka razy w trakcie pracy z *Portfolio*.

- Czy chciałabyś/chciałbyś nauczyć się kilku języków? Dlaczego warto znać więcej niż jeden język obcy? Czy myślisz, że nauczanie się nawet kilku prostych zwrotów w innym języku może być cenne?
- Czy znasz osobę, która posługuje się więcej niż jednym językiem obcym? Jakie korzyści przynoszą jej te umiejętności?
- Czy uważasz, że jeśli ktoś umie porozumiewać się w jednym języku obcym, łatwiej jest mu uczyć się następnego?

Miejsce na Twoje notatki/refleksje

- Dlaczego uczysz się języków? Jakie powody są dla Ciebie najważniejsze?
- Czy nauka języków sprawia Ci przyjemność? Których umiejętności językowych uczysz się bez problemów, a które sprawiają Ci trudności?
- Jak pokonujesz trudności? Co Cię motywuje do dalszej pracy?
- Czy uczenie się języka obcego można porównać z nauką innych przedmiotów? Jakie są podobieństwa, a jakie różnice?
- Jak długo, według Ciebie, trwa proces uczenia się języka obcego?

Miejsce na Twoje notatki/refleksje

- Co mogłabyś/mógłbyś opowiedzieć o swoim regionie i jego mieszkańcach Twoim rówieśnikom z innych krajów?
- Jeśli miałaś/miałeś już okazję spotkać się z przedstawicielami innych kultur, jak wyglądały te kontakty? Czy spotkałaś/spotkałeś się z zachowaniami lub obyczajami, które wydawały Ci się dziwne i niezrozumiałe? Czy dowiedziałaś/dowiedziałeś się czegoś nowego w trakcie takich spotkań?
- Co można zrobić, żeby lepiej poznać kultury innych krajów?
- Czy chciałabyś/chciałbyś mieszkać przez jakiś czas w innym kraju? Jakie korzyści można odnieść z takiego pobytu?
- Co zyskują, a co tracą ludzie, którzy emigrują na dłużej lub na stałe ze swojego kraju?
- Jakie nieporozumienia mogą się pojawić w kontaktach z ludźmi pochodzącymi z różnych kultur?
- Czy spotkałaś/spotkałeś się ze stereotypami i uprzedzeniami dotyczącymi Twojej i innych narodowości?
- Czy kontakty z innymi kulturami wpływają na Twoje poglądy i opinie dotyczące np. stereotypów kulturowych?

Miejsce na Twoje notatki/refleksje

STREFA AUTONOMII - SAMOOCENA

Listy umiejętności pozwolą Ci zdobyć bardzo ważne umiejętności:

- śledzenia własnych postępów w nauce
- wyznaczania własnych celów
- samodzielnej oceny celów nauki języka w szkole i tych, które chcesz sama/sam osiągnąć.

Listy umiejętności znajdujące się na następnych stronach są ułożone według poziomów biegłości językowej: **A1, A2, B1, B2, C1, C2**. Poziomy te zdobywa się stopniowo, **A1 i A2** w początkowych latach nauki, **B1 i B2** w kolejnych latach, gdy kontynuujesz naukę w szkole średniej. Twój nauczyciel powie Ci, na jakim poziomie się odbywa się nauka języka, którego uczysz się w szkole.

Zacznij pracować z *Listami umiejętności* od poziomu **A1**.

Na każdym poziomie jest 5 list, odpowiadających sprawnościom językowym:

Słucham

Czytam

Rozmawiam

Opowiadam

Piszę

Każda lista zawiera opisy umiejętności. Możesz zaznaczyć te, które dotyczą Ciebie, po prawej stronie dla jednego, dwóch lub trzech różnych języków obcych. Dla każdej umiejętności zaznaczasz jedną z następujących kratek:

- „**To mój cel**” – jeśli będziesz chciała/chciał opanować tę umiejętność.
- „**Jeszcze ćwiczę**” – gdy jesteś w trakcie uczenia się tej umiejętności.
- „**Już potrafię**” – gdy wiesz, że już osiągnęłaś/osiągnąłeś ten cel. Miałaś/miałeś okazję się o tym przekonać.

Twe umiejętności językowe są zróżnicowane. Możesz być dobra/dobry z czytania ze zrozumieniem i mniej pewna/pewny w słuchaniu. Dobrze się czujesz w opowiadaniu ustnym, ale pisanie nie przychodzi Ci łatwo. Pamiętaj, że możesz dopisać umiejętności, które są dla Ciebie ważne.

Na każdej *Liście* znajdziesz przykłady strategii komunikacyjnych. Jeśli stosujesz którąś z nich, zaznacz ją w dowolny sposób. Możesz dopisać własne strategie. Na poziomie B2 możesz wpisać strategie, które lubisz stosować lub uważasz za najbardziej skuteczne.

Listy umiejętności możesz wypełniać nie częściej niż raz na trzy miesiące. Możesz wpisać datę, wtedy szybciej zauważysz postępy

	Język ANGIELSKI			Język FRANCUSKI		
	To mój cel	Jeszcze ćwiczę	Już potrafię	To mój cel	Jeszcze ćwiczę	Już potrafię
A1 – CZYTAM						
Rozumiem najczęściej spotykane napisy na tablicach informacyjnych i drogowkach			15.10.15	15.10.15		20.01.16

Praca z *Listami umiejętności* pozwoli Ci opanować umiejętność samooceny, dzięki której będziesz mogła/mógł poprawnie wypełnić tabelki samooceny w *Paszporcie językowym*.

LISTY UMIEJĘTNOŚCI – CO JUŻ POTRAFIĘ

	Język			Język			Język		
	To mój cel	Jeszcze ćwiczę	Już potrafię	To mój cel	Jeszcze ćwiczę	Już potrafię	To mój cel	Jeszcze ćwiczę	Już potrafię
A1 - SŁUCHAM									
Rozumiem, co ludzie mówią, gdy używają znanych mi słów, a sytuacja jest jednocześnie przedstawiona na obrazku.									
Rozumiem bardzo proste polecenia, gdy nauczyciel lub inni ludzie mówią do mnie wolno i wyraźnie.									
Rozumiem bardzo proste wypowiedzi i zwroty grzecznościowe użyte w znanych mi sytuacjach, gdy ludzie mówią wolno i wyraźnie.									
Rozumiem bardzo proste pytania dotyczące mnie, moich upodobań i codziennych zajęć.									
Rozumiem, gdy ludzie przedstawiają się lub opisują siebie lub kogoś w bardzo prosty sposób.									
Rozumiem, gdy ludzie mówią o sobie i swoich codziennych zajęciach w bardzo prosty sposób.									
Rozumiem, gdy ktoś w prosty sposób podaje informacje dotyczące adresu, numeru telefonu, godziny.									
Rozumiem, gdy ktoś wskazuje mi drogę.									
MOJE STRATEGIE:									
Proszę o powtórzenie wolniej, gdy nie rozumiem skierowanego do mnie pytania czy polecenia.									
Pokazuję mimiką lub za pomocą gestu, że nie rozumiiałam/zrozumiałem wypowiedzi, pytania czy polecenia.									
Gdy słucham piosenek np. na Youtube, obraz pomaga mi często w zrozumieniu ogólnego sensu.									

	Język				Język				Język			
	To mój cel	Jeszcze ćwiczę	Już potrafię	To mój cel	Jeszcze ćwiczę	Już potrafię	To mój cel	Jeszcze ćwiczę	Już potrafię	To mój cel	Jeszcze ćwiczę	Już potrafię
A1- CZYTAM												
Rozumiem proste podpisy pod zdjęciami, ilustracjami.												
Rozumiem proste teksty (np. na plakatach, w jadłospisie, w katalogu), w których występują znane mi słowa i nazwy.												
Rozumiem proste formularze, w których trzeba podać swoje nazwisko, imię, miejsce urodzenia, zamieszkania itp.												
Rozumiem najczęściej spotykane napisy na tablicach informacyjnych, drogowych.												
Rozumiem bardzo proste życzenia świąteczne (urodzinowe lub imieninowe), pozdrowienia z wakacji lub informacje przekazane np. SMS-em na temat bardzo typowych codziennych sytuacji.												

MOJE STRATEGIE:

Czytam nowy tekst kilkakrotnie po cichu.												
Gdy tekst jest niejasny, staram się domyślić znaczenia na podstawie ilustracji oraz znanych mi słów.												
Pisownia wielu słów jest podobna w różnych językach, sprawdzam więc, czy słowo sprawiające mi trudność przypomina słowa w innym znanym mi języku.												
Nie zawsze wszystko jest dla mnie jasne, ale opieram się na tych informacjach, które znam i rozumiem.												

	Język			Język			Język		
	To mój cel	Jeszcze ćwiczę	Już potrafię	To mój cel	Jeszcze ćwiczę	Już potrafię	To mój cel	Jeszcze ćwiczę	Już potrafię
A1 - ROZMAWIAM									
Potrafię przywitać się i pożegnać w prosty sposób.									
Potrafię w prosty sposób zapytać kogoś o imię, adres, wiek i miejsce zamieszkania i odpowiedzieć na podobne pytania.									
Potrafię powiedzieć, jak się mam, co robię i zapytać o to samo mojego rozmówcę.									
Potrafię odpowiedzieć na bardzo proste pytania dotyczące mojej osoby, rodziny i szkoły, jeśli osoba, z którą rozmawiam mówi wolno i wyraźnie.									
Potrafię w prosty sposób wskazać komuś drogę i zapytać o to, jak gdzieś dojść.									
Potrafię odpowiedzieć w bardzo prosty sposób na pytania dotyczące konkretnej sytuacji komunikacyjnej (kto, z kim, gdzie, kiedy) i poprosić o podanie podobnych informacji.									
MOJE STRATEGIE:									
Gdy czegoś nie rozumiem, proszę mego rozmówcę o powtórzenie danego słowa.									
Gdy nie rozumiem jakiegoś słowa, pytam o jego znaczenie.									
W razie potrzeby pomagam sobie gestem i mimiką w trakcie rozmowy.									

	Język				Język				Język			
	To mój cel	Jeszcze ćwiczę	Już potrafię		To mój cel	Jeszcze ćwiczę	Już potrafię		To mój cel	Jeszcze ćwiczę	Już potrafię	
A1 - OPOWIADAM												
Potrafię przedstawić w prosty sposób siebie i swoją rodzinę.												
Potrafię przedstawić w bardzo prosty sposób miejsce, w którym mieszkam.												
Potrafię opowiedzieć o tym, co robię po szkole, jak spędzam wakacje, dni wolne, święta itd.												
Potrafię powiedzieć, jaka jest pogoda.												
Potrafię powiedzieć, gdzie się coś lub ktoś znajduje.												
Potrafię opowiedzieć o tym, co robię każdego dnia.												
MOJE STRATEGIE:												
Gdy nie wiem, jak coś powiedzieć, słucham innych i zabieram głos na końcu.												
Wyobrażam sobie to, co chcę powiedzieć w danej sytuacji, zanim zacznę mówić.												

	Język			Język			Język		
	To mój cel	Jeszcze ćwiczę	Już potrafię	To mój cel	Jeszcze ćwiczę	Już potrafię	To mój cel	Jeszcze ćwiczę	Już potrafię
A1 - PISZĘ									
Potrafię sporządzić listę rzeczy lub spraw do załatwienia.									
Potrafię wypełnić prosty formularz dotyczący moich danych osobowych (imię, nazwisko, wiek, adres).									
Potrafię napisać kilka prostych zdań o sobie i o mojej rodzinie.									
Potrafię napisać krótką wiadomość (SMS, e-mail).									
Potrafię napisać bardzo proste życzenia urodzinowe, imieninowe, świąteczne.									

MOJE STRATEGIE:

Przypominam sobie słowa kluczowe, których mam użyć, aby napisać mój tekst.									
Spisuję formułki i wyrażenia, które mogą przydać się do napisania listu, opisu, notatki itd.									

	Język				Język				Język			
	To mój cel	Jeszcze ćwiczę	Już potrafię	To mój cel	Jeszcze ćwiczę	Już potrafię	To mój cel	Jeszcze ćwiczę	Już potrafię	To mój cel	Jeszcze ćwiczę	Już potrafię
A2 - SŁUCHAM												
Potrafię zrozumieć proste polecenia i instrukcje dotyczące drogi, którą powinienam/powinienem pójść pieszo lub pojechać jakimś środkiem komunikacji.												
Potrafię zrozumieć sens ogólny wypowiedzi, gdy ludzie mówią wolno i wyraźnie o znanych mi miejscach, osobach, sprawach.												
Potrafię zrozumieć, czy opowiadana prosta historia dotyczy wydarzenia teraźniejszego, przeszłego, przyszłego.												
Potrafię zrozumieć sens ogólny informacji przekazywanych w telewizji, w Internecie, zwłaszcza gdy towarzyszą im obrazy, a ludzie mówią wolno i wyraźnie.												
Potrafię zrozumieć proste informacje przekazywane w typowych codziennych sytuacjach (stan zdrowia, pogoda, data, zakupy, itd.).												

MOJE STRATEGIE:

Staram się zrozumieć sens wypowiedzi obserwując daną osobę, jej zachowanie i sytuację.												
Łatwiej mi domyślić się sensu wypowiedzi, gdy towarzyszą jej ilustracje, zdjęcia, film.												
Zwracam uwagę na postawę, mimikę, gestykulację i ton osoby, której słucham.												
Słuchając kogoś, koncentruję się na znanych mi słowach.												

	Język.....			Język.....			Język.....		
	To mój cel	Jeszcze ćwiczę	Już potrafię	To mój cel	Jeszcze ćwiczę	Już potrafię	To mój cel	Jeszcze ćwiczę	Już potrafię
A2 - CZYTAM									
Potrafię zrozumieć proste informacje i polecenia, np. w programie komputerowym, opisie gry, instrukcji użycia telefonu komórkowego czy tabletu, zwłaszcza gdy są ilustrowane symbolami, schematami, rysunkami.	AI								
Potrafię odszukać potrzebne mi informacje w programie telewizyjnym, repertuarze kina, teatru, na plakacie imprezy, na dworcu.									
Potrafię odszukać w prostym opisie wydarzeń (sprawozdaniu, opowiadaniu) informacje dotyczące miejsca, czasu i uczestniczących w nich osób.									
Potrafię zrozumieć proste listy prywatne, wiadomości e-mail, komentarze na forach internetowych, jeśli dotyczą codziennych spraw i zdarzeń.									
Potrafię zrozumieć i ustalić kolejność wydarzeń przedstawionych w krótkim i prostym opowiadaniu.									

MOJE STRATEGIE:

W zrozumieniu ogólnego tematu (sensu) tekstu pomagają mi jego tytuł, nagłówki i ilustracje.									
Domyślam się sensu tekstu (lub jego fragmentów) dużo szybciej, gdy podkreślę w nim słowa kluczowe.									
Gdy czytam, szukam przede wszystkim potrzebnych mi informacji.									

	Język				Język				Język			
	To mój cel	Jeszcze ćwiczę	Już potrafię		To mój cel	Jeszcze ćwiczę	Już potrafię		To mój cel	Jeszcze ćwiczę	Już potrafię	
A2 - ROZMAWIAM												
Potrafię porozmawiać w prosty sposób o zajęciach w szkole, o tym, co robię w czasie wolnym, na wakacjach.												
Potrafię zaproponować coś, zaprosić do siebie (na imieniny, urodziny), a także przeprosić.												
Potrafię porozmawiać w prosty sposób na temat moich opinii, tego, co lubię i czego nie lubię robić.												
Potrafię wyrazić swoją zgodę lub sprzeciw.												
Potrafię porozumieć się w typowych codziennych sytuacjach (u lekarza, w sklepie, w szkole, na ulicy, na wycieczce).												
Potrafię zapytać o potrzebne mi informacje (na dworcu, na lotnisku, w biurze informacji turystycznej).												
MOJE STRATEGIE:												
Domyślam się tego, co ktoś do mnie mówi, obserwując jego mimikę, gesty.												
Gdy używam słowa, którego znaczenia nie jestem pewna/pewien, posługuję się gestem, aby zilustrować, o co mi chodzi.												
Upewniam się czy dobrze usłyszałam/usłyszałam, prosząc mego rozmówcę o powtórzenie.												
Szukam kontaktu z osobami, z którymi mogę porozmawiać w języku, którego się uczę.												
Odpowiadam w myślach na pytania nauczyciela, nawet gdy nie jestem pytana/pytany.												

	język			język			język		
	To mój cel	Jeszcze ćwiczę	Już potrafię	To mój cel	Jeszcze ćwiczę	Już potrafię	To mój cel	Jeszcze ćwiczę	Już potrafię
A2 - OPOWIADAM									
Potrafię opowiedzieć w prosty sposób o mojej rodzinie, nauce w szkole, miejscu, w którym mieszkam.									
Potrafię opowiedzieć w prosty sposób o wydarzeniach teraźniejszych i przeszłych, np. gdzie i jak spędziłam/spędziłem wakacje.									
Potrafię opisać różne osoby lub przedmioty i porównać je w kilku prostych zdaniach.									
Potrafię powiedzieć, dlaczego coś mi się podoba lub nie podoba.									
Potrafię opowiedzieć o tym, jak się czuję, co mnie boli i dlaczego źle się czuję.									
Potrafię w prosty sposób wyrazić moje zdanie na znany mi temat.									
MOJE STRATEGIE:									
Planuję w myślach moją wypowiedź.									
Czasem dopasowuję konkretne sytuacje/obrazy do tego, co chcę powiedzieć, aby lepiej zapamiętać kolejne zdania.									
Mówię krótko, gdy brak mi słów czy pomysłów na dłuższą wypowiedź.									

	Język				Język				Język			
	To mój cel	Jeszcze ćwiczę	Już potrafię		To mój cel	Jeszcze ćwiczę	Już potrafię		To mój cel	Jeszcze ćwiczę	Już potrafię	
A2 - PISZĘ												
Potrafię napisać list lub tekst, w którym opisuję moją rodzinę, miejsce, w którym mieszkam, moje codzienne zajęcia.												
Potrafię napisać krótki list (e-mail) z podziękowaniem za prezent, za zaproszenie, a także zaprosić kogoś listownie.												
Mogę opisać w bardzo prosty sposób wydarzenie, którego byłem/byłam świadkiem lub uczestnikiem, używając słów takich jak: najpierw, następnie, w końcu.												
Potrafię podać prosty przepis na moje ulubione danie.												
Potrafię przedstawić w prostym tekście moje plany na najbliższą przyszłość.												
Potrafię wyjaśnić coś, przedstawić i uzasadnić w prosty sposób moje własne zdanie (preferencje, upodobania).												
MOJE STRATEGIE:												
Gdy chcę coś napisać, zastanawiam się najpierw, w jakim to robię celu (aby poinformować, opowiedzieć, wyjaśnić, zaprosić, itd.). Wtedy łatwiej mi znaleźć odpowiedni ton i słowa.												
Sporządzam w punktach (w języku obcym lub ojczystym) plan tekstu, który mam napisać.												
Szukam okazji do wyrażenia w prosty sposób mojego zdania na znany mi temat (np. na portalu społecznościowym).												

	Język.....			Język.....			Język.....		
	To mój cel	Jeszcze ćwiczę	Już potrafię	To mój cel	Jeszcze ćwiczę	Już potrafię	To mój cel	Jeszcze ćwiczę	Już potrafię
B1 - SŁUCHAM									
Potrafię zrozumieć główny temat dyskusji (np. radiowej czy telewizyjnej), pod warunkiem jednak, że dotyczy ona zanej mi dziedziny i wypowiedzi uczestników są wyraźne.									
Potrafię zrozumieć główne informacje radiowe czy telewizyjne dotyczące aktualnych wydarzeń, jeśli prezenter mówi wyraźnie.									
Potrafię zrozumieć, gdy ludzie wyrażają w prosty sposób swoje opinie na jakiś temat.									
Potrafię zrozumieć, gdy ludzie mówią o swoich doświadczeniach, uczuciach i wrażeniach.									
Potrafię zrozumieć krótką historijkę opowiedzianą prostym standardowym językiem.									
Potrafię nadążyć ze zrozumieniem rozmowy telefonicznej dotyczącej spraw codziennych.									
Rozumiem instrukcje i polecenia wydawane na dworcach, lotniskach, w pociągach i samolotach.									
Potrafię nadążyć ze zrozumieniem filmów o prostej fabule.									
MOJE ULUBIONE / WYPRÓBOWANE STRATEGIE:									
Słucham jak najczęściej wiadomości w Internecie, telewizji lub radiu.									
Słucham nagrań w języku, którego się uczę (mp3, YouTube, Internet).									
Słucham do końca wypowiedzi, aby zrozumieć intencję mojego rozmówcy lub uczestnika obserwowanej przeze mnie rozmowy lub debaty.									
Znajomość tematu pozwala mi na „wylapywanie” z danej wypowiedzi słów, które się z nim wiążą i w ten sposób koncentrować się bardziej na jej treści.									

	Język				Język				Język			
	To mój cel	Jeszcze ćwiczę	Już potrafię		To mój cel	Jeszcze ćwiczę	Już potrafię		To mój cel	Jeszcze ćwiczę	Już potrafię	
B1 - CZYTAM												
W adresowanym do mnie liście (e-mailu) potrafię zrozumieć intencję autora, wyrażone przez niego uczucia i opinie.												
Potrafię wyodrębnić główną myśl i wątki poboczne w tekstach dotyczących znanych mi tematów.												
Z łatwością odnajduję potrzebną mi informację w różnych częściach dłuższego tekstu (np. listu, pisma urzędowego, artykułu w prasie młodzieżowej/na stronach internetowych).												
Potrafię zrozumieć główne wnioski zawarte w jasno zbudowanym tekście argumentacyjnym.												
Potrafię zrozumieć w prostych współczesnych tekstach, co jest faktem, a co opinią autora.												
Potrafię zrozumieć instrukcje obsługi sprzętu elektronicznego i gospodarstwa domowego.												
Potrafię zrozumieć akcję jasno zbudowanego opowiadania, bajki, historyjki oraz rozpoznać w nich najistotniejsze epizody i wydarzenia.												

MOJE ULUBIONE / WYPRÓBOWANE STRATEGIE:

Staram się czytać na bieżąco różne teksty dotyczące aktualnych wydarzeń.												
Czytam uważnie tytuł, nagłówek, pierwszy i ostatni paragraf tekstu, aby zorientować się, na ile dany tekst odpowiada moim zainteresowaniom.												
Zwracam uwagę na miejsce danego tekstu w czasopiśmie, na portalu (w dziale, rubryce, itp.).												
Rozmawiam na temat przeczytanego tekstu z moją koleżanką/moim kolegą, aby sprawdzić, czy go dobrze zrozumiałam/zrozumiałem.												

	Język			Język			Język		
	To mój cel	Jeszcze ćwiczę	Już potrafię	To mój cel	Jeszcze ćwiczę	Już potrafię	To mój cel	Jeszcze ćwiczę	Już potrafię
B1 - ROZMAWIAM									
Potrafię rozpocząć, podtrzymać i skończyć prostą rozmowę na tematy mi znane lub takie, które mnie interesują.									
Potrafię porozumieć się w większości sytuacji, które mogą pojawić się w podróży.									
Potrafię uzyskać i przekazać informacje dotyczące codziennych spraw.									
Potrafię pytać o opinię na znany mi lub interesujący mnie temat i wyrazić własne zdanie w codziennych rozmowach w rodzinie, w szkole, z przyjaciółmi.									
Potrafię w uprzejmy sposób przyjąć lub odrzucić czyjąś propozycję.									
Potrafię wziąć udział w prostej rozmowie lub dyskusji na tematy mi znane, mimo że czasem mogę mieć trudności ze sformułowaniem myśli.									
MOJE ULUBIONE / WYPRÓBOWANE STRATEGIE:									
Staram się rozmawiać jak najczęściej, inicjując rozmowę z nauczycielem lub kolegami z grupy.									
Nie boję się błędów. Gdy mówię, zależy mi przede wszystkim na przekazaniu informacji.									
Proszę mojego rozmówcę o wyjaśnienie niejasno, według mnie, wyrażonej myśli, opinii.									
Zastępuję świadomie w trakcie rozmowy nieodpowiednio użyte słowo lub wyrażenie.									
Zadaję mojemu rozmówcy pytanie w celu sprawdzenia, czy trafnie zrozumiałam/zrozumiałem jego wypowiedź.									

	Język			Język			Język		
	To mój cel	Jeszcze ćwiczę	Już potrafię	To mój cel	Jeszcze ćwiczę	Już potrafię	To mój cel	Jeszcze ćwiczę	Już potrafię
B1 - OPOWIADAM									
Potrafię opowiedzieć o różnych codziennych wydarzeniach oraz skomentować je w prosty sposób.									
Potrafię wyjaśnić przyczynę lub cel tego, co zrobiłam/zrobiłem, robię i zamierzam zrobić.									
Potrafię opowiedzieć w zwięzły sposób główny wątek filmu, książki, opowiadania.									
Potrafię wyrazić i uzasadnić w prosty sposób moją opinię na temat filmu, książki, wydarzenia.									
Potrafię objaśnić w jasny sposób zasady znanych mi gier towarzyskich, sportowych, komputerowych.									
Potrafię przedstawić w jasny sposób wady i zalety jakiegoś rozwiązania, urzędnika.									
Potrafię przekazać własne emocje, uczucia związane z relacjonowanymi wydarzeniami (np. wypadkiem).									

MOJE ULUBIONE / WYPRÓBOWANE STRATEGIE:

Gdy mówię (opowiadam), staram się być w kontakcie wzrokowym z osobami, które mnie słuchają.									
Gdy opowiadam, nie hamuję mojej naturalnej gestykulacji, mimiki, tak aby lepiej przekazać treść i emocje.									
Stosuję różne sposoby na przykucie uwagi słuchających mnie osób (wykrzykniki, pytania, pauza, modulacja głosu).									

	Język.....			Język.....			Język.....		
	To mój cel	Jeszcze ćwiczę	Już potrafię	To mój cel	Jeszcze ćwiczę	Już potrafię	To mój cel	Jeszcze ćwiczę	Już potrafię
B1 - PISZĘ									
Potrafię napisać prywatny list informujący o tym, co mnie dotyczy, i zapytać o nowiny.									
W pisanym przez mnie liście potrafię opowiedzieć wydarzenie, w którym brałam/bratem udział, opisać moją reakcję i uczucia.									
Potrafię zredagować krótki list w odpowiedzi na ogłoszenie, prosząc jednocześnie o interesujące mnie informacje.									
Potrafię przedstawić jakiś problem w krótkim tekście, podkreślając ważne dla mnie punkty.									
Potrafię streścić fragmenty tekstu oraz sparafrazować pojedyncze zdania.									
Potrafię sporządzić notatki potrzebne do przygotowanego przeze mnie tekstu.									
Potrafię zredagować swój życiorys zawierający najważniejsze informacje o mojej nauce, moich zainteresowaniach i osiągnięciach.									
Potrafię w krótkim tekście opowiedzieć główną intrygę filmu, streścić przeczytaną książkę lub opowiadanie.									
MOJE ULUBIONE / WYPRÓBOWANE STRATEGIE:									
Staram się ustalić, kto jest adresatem mojego tekstu, dlaczego chcę ten tekst napisać, o czym chcę kogoś przekonać, do czego zachęcić, co doradzić.									
Notuję w osobnym zeszycie opinie i myśli, które wyrażają moje zdanie czy poglądy na dany temat.									
Sporządzam notatki z prezentacji, wykładów.									

	Język			Język			Język		
	To mój cel	Jeszcze ćwiczę	Już potrafię	To mój cel	Jeszcze ćwiczę	Już potrafię	To mój cel	Jeszcze ćwiczę	Już potrafię
B2 - SŁUCHAM									
Rozumiem, o czym mówią, nawet w sposób ożywiony, rodzimi użytkownicy języka.									
Rozumiem reklamy, zapowiedzi, komunikaty obecne w mediach (radio, TV, Internet) oraz w miejscach publicznych (na ulicach, dworcach, lotniskach, stadionach itd.).									
Nadażam ze zrozumieniem pogadanek, dłuższych wypowiedzi, wykładów mających miejsce w szkole i poza szkołą.									
Rozumiem różnorodne programy (np. film dokumentalny, reportaż, wywiad, relację na żywo) oraz filmy fabularne w standardowej odmianie języka.									
Potrafię rozpoznać i zrozumieć w zależności od tonu i treści wypowiedzi żart, ironię, pozytywne bądź negatywne nastawienie rozmówcy.									

MOJE ULUBIONE / WYPRÓBOWANE STRATEGIE:

Gdy czegoś nie rozumiem, upewniam się co do znaczenia wypowiedzi, formułując ją inaczej („chcesz powiedzieć, że...”).									

	Język.....			Język.....			Język.....		
	To mój cel	Jeszcze ćwiczę	Już potrafię	To mój cel	Jeszcze ćwiczę	Już potrafię	To mój cel	Jeszcze ćwiczę	Już potrafię
B2 - CZYTAM									
Potrafię wyłowić w szybko przeczytanym tekście główne jego myśli.									
Potrafię szybko określić temat przeczytanego przeze mnie dłuższego tekstu, zwłaszcza gdy dotyczy dziedziny, którą się interesuję.									
Rozumiem treść tekstów z różnych dziedzin pod warunkiem, że mogę od czasu do czasu skorzystać ze słownika.									
Rozumiem szczegółowe instrukcje, choć czasem muszę ponownie przeczytać niektóre ich fragmenty.									
Czytam ze zrozumieniem artykuły, reportaże, komentarze itp. na tematy z dziedziny kultury oraz dotyczące problemów współczesnego społeczeństwa.									

MOJE ULUBIONE / WYPRÓBOWANE STRATEGIE:

Czytam artykuły prasowe i teksty zamieszczane na portalach internetowych, żeby poznać poglądy innych osób i wyrobić sobie stanowisko na dany temat.									

	Język				Język				Język			
	To mój cel	Jeszcze ćwiczę	Już potrafię		To mój cel	Jeszcze ćwiczę	Już potrafię		To mój cel	Jeszcze ćwiczę	Już potrafię	
B2 - ROZMAWIAM												
Potrafię formułować pytania i odpowiadać spontanicznie na pytania odnoszące się do dyskusowanego tematu.												
Potrafię przedstawić mojemu rozmówcy konkretnie i jasno moje przemyślenia na dany temat.												
Potrafię rozpocząć lub przejąć prowadzenie rozmowy, podtrzymać ją i zakończyć w naturalny sposób.												
Nawiązuję do wypowiedzi uczestników dyskusji w celu wzmocnienia mojej argumentacji.												
Potrafię wziąć czynny udział w dyskusji na znany mi temat, przedstawić w niej moje zdanie i bronić moich poglądów.												
MOJE ULUBIONE / WYPRÓBOWANE STRATEGIE:												
Potrafię zastosować odpowiednie wrażenia pozwalające mi zyskać na czasie, załagodzić wydzwiek mojej wypowiedzi, naprawić przejęzyczenie.												

	Język			Język			Język		
	To mój cel	Jeszcze ćwiczę	Już potrafię	To mój cel	Jeszcze ćwiczę	Już potrafię	To mój cel	Jeszcze ćwiczę	Już potrafię
B2 - OPOWIADAM									
Potrafię jasno wyjaśnić mój punkt widzenia na interesujący mnie temat, argumentując za przyjęciem proponowanego rozwiązania lub przeciw niemu.									
Potrafię opowiedzieć dane wydarzenie, odpowiednio akcentując istotne jego elementy.									
Potrafię zbudować dłuższą spójną wypowiedź z wykorzystaniem nowych technologii (np. Power Point).									
Potrafię streścić w jasny i spójny sposób wysłuchane lub przeczytane wypowiedzi na wiele tematów dotyczących aktualnych wydarzeń oraz problemów społecznych i kulturalnych.									
Potrafię opowiedzieć w sposób konkretny i zwięzły obejrzany film, sztukę lub przeczytaną książkę.									

MOJE ULUBIONE / WYPRÓBOWANE STRATEGIE:

Przedstawiam swoje wypowiedzi ustne według planu, tak aby moja wypowiedź była jasna i logiczna.									

	Język.....			Język.....			Język.....		
	To mój cel	Jeszcze ćwiczę	Już potrafię	To mój cel	Jeszcze ćwiczę	Już potrafię	To mój cel	Jeszcze ćwiczę	Już potrafię
B2 - PISZĘ									
Potrafię prowadzić korespondencję zgodnie z zasadami jej redagowania oraz dopasowując odpowiednio jej formę do sytuacji komunikacyjnej (listy, SMS, e-mail itd.).									
Potrafię w dłuższej wypowiedzi pisemnej opisać w sposób jasny i szczegółowy wydarzenie, sytuację, osoby.									
Potrafię streszczyć fabułę filmu (sztuki), treść książki lub przebieg danego wydarzenia artystycznego, podkreślając istotne dla nich elementy.									
Potrafię zredagować rozprawkę, prezentując dany problem z dwóch przeciwstawnych punktów widzenia, aby następnie zająć własne stanowisko.									
Potrafię zastosować odpowiednio do funkcji danego tekstu różnorodne spójniki oraz łączniki w celu zwięzłej, logicznej i jasnej prezentacji moich opinii i argumentów.									

MOJE ULUBIONE / WYPRÓBOWANE STRATEGIE:

Sporządzam w punktach wstępny plan wypowiedzi pisemnej, aby mój tekst był zwięzły, logiczny i spójny.									

Jeżeli w którymś ze znanych Ci języków osiągnęłaś/osiągnąłeś poziom wyższy niż B2, zaznacz to w tej tabeli. Na podstawie podanego opisu możesz teraz sama/sam próbować stworzyć listę umiejętności dla wybranych przez Ciebie sprawności na poziomie C1 i C2.

		Język			Język			Język		
C1		To mój cel	Jeszcze ćwiczę	Już potrafię	To mój cel	Jeszcze ćwiczę	Już potrafię	To mój cel	Jeszcze ćwiczę	Już potrafię
Stucham		Potrafię zrozumieć długie wypowiedzi, nawet jeśli zawierają niedopowiedzenia, a ich struktura nie jest jasna. Potrafię bez problemu zrozumieć filmy i programy telewizyjne.								
Czytam		Potrafię zrozumieć artykuły prasowe oraz długie i złożone teksty literackie o zróżnicowanym stylu. Potrafię zrozumieć teksty specjalistyczne i długie instrukcje techniczne, nawet jeśli nie są związane z moją specjalizacją.								
Mówię	Rozmawiam	Potrafię porozumieć się swobodnie i spontanicznie, nie szukając słów. Potrafię komunikować się skutecznie w pracy i poza nią. Potrafię wyrażać moje myśli i poglądy oraz nawiązywać do wypowiedzi moich rozmówców.								
	Opowiadam	Potrafię przedstawić jasno i szczegółowo złożone problemy, odnosząc się przy tym do związanych z nimi wątków i rozwijając niektóre ich aspekty. Potrafię odpowiednio zakończyć swoją wypowiedź.								
Piszę		Potrafię wyrazić i rozwinąć mój punkt widzenia w jasnym, czytelnie napisanym tekście. Potrafię wypowiedzieć się w liście, rozprawce lub sprawozdaniu na złożone tematy, podkreślając ważne z mego punktu widzenia aspekty. Potrafię dostosować swój styl do stylu odbiorcy.								

		Język			Język			Język		
C2		To mój cel	Jeszcze ćwiczę	Już potrafię	To mój cel	Jeszcze ćwiczę	Już potrafię	To mój cel	Jeszcze ćwiczę	Już potrafię
Stucham	Potrafię bez najmniejszych problemów zrozumieć ludzi (nawet tych, którzy mówią szybko) w rozmowach na żywo oraz słuchając ich wypowiedzi w mediach. Potrzebuję tylko trochę czasu na oswojenie się z nowym akcentem.									
Czytam	Potrafię zrozumieć bez wysiłku wszelkie teksty, nawet te o dużym stopniu abstrakcji, takie jak np. podręczniki, artykuły na tematy specjalistyczne, dzieła literackie.									
Mówię	Rozmawiam	Potrafię uczestniczyć bez żadnego wysiłku we wszystkich rozmowach i dyskusjach, swobodnie stosując wyrażenia idiomatyczne i potoczne. Potrafię wypowiadać się płynnie i wyrażać precyzyjnie niuanse znaczeniowe. W razie trudności potrafię umiejętnie i w sposób niezauważalny dla mojego rozmówcy, poprawić lub przeformułować swoją wypowiedź.								
	Opowiadam	Potrafię w płynny sposób dokonać opisu lub przedstawić argumentację, dostosowując styl wypowiedzi do sytuacji. Potrafię przedstawić w sposób zwięzły i logiczny wybrany temat oraz pomóc memu rozmówcy w przypomnieniu najważniejszych kwestii.								
Piszę	Potrafię napisać zrozumiały, logiczny tekst, stylistycznie dopasowany do okoliczności. Potrafię pisać długie listy, sprawozdania lub artykuły o wyraźnej strukturze, która ułatwia zapamiętanie najważniejszych elementów. Potrafię pisać streszczenia i recenzje prac fachowych i literackich.									

Dossier

DOSSIER
DOSSIER
DOSSIER
ДОСЬЕ

Do czego służy Dossier?

Dossier jest częścią *Europejskiego portfolio językowego*, która najbardziej przypomina teczkę artysty. Możesz w nim gromadzić i rejestrować swoje różne prace: wypracowania, projekty, listy, wiersze, a nawet ćwiczenia i sprawdziany, z których jesteś szczególnie dumna/dumny. Sama/sam zdecydujesz, które prace zachowasz na dłużej, a które wyjmiesz z *Dossier* w kolejnych latach nauki.

Dossier to również miejsce na dyplomy, świadectwa i zaświadczenia pokazujące Twoje osiągnięcia w poznawaniu języków i kultur. Dokumenty, które są dla Ciebie ważne, wpiszesz do *Paszportu językowego*.

Utworzone przez Ciebie *Dossier* pomoże Ci zaprezentować wiedzę o innych językach i kulturach, a także ułatwi ocenę własnych osiągnięć i planowanie dalszej nauki.

Jeśli chcesz, możesz skorzystać z listy proponowanych zadań, które wykonasz samodzielnie i włożysz do *Dossier*.

Zadania do samodzielnej pracy

Wybierz zadania z listy poniżej, wykonaj je samodzielnie i włóż do *Dossier*. Zadania możesz napisać w języku ojczystym lub w językach, których się uczysz. Spróbuj stworzyć własne zadania i projekty.

- Narysuj drzewo językowe swojej rodziny. Porozmawiaj z jej członkami o językach, których się uczyli, z którymi się zetknęli i które są dla nich ważne.
- Stwórz minirozmówki języków krajów sąsiadujących z Polską. Zawrzyj w nich podstawowe zwroty przydatne w czasie podróży do tych krajów lub kontaktów internetowych, np.: *dzień dobry, do widzenia, cześć, dziękuję, przepraszam* itd.
- Opisz rzeczywistą lub wirtualną podróż do innego kraju, regionu lub miasta. Napisz o zwyczajach mieszkających tam ludzi, interesujących miejscach, jedzeniu itd.
- Załóż *portfolio* tematyczne np. dotyczące jakiegoś kraju. Gromadź informacje, zdjęcia, filmy dotyczące wybranego tematu.
- Prowadź systematycznie dziennik swojej nauki. Możesz w nim zawrzeć opinie, przemyślenia i wnioski dotyczące różnych kwestii związanych z nauką języków, np.:
 - Jakich języków lubisz się uczyć i dlaczego?
 - Co Cię najbardziej motywuje do nauki języków?
 - Jak sobie radzisz z różnymi problemami w trakcie nauki?
 - Czego lubisz się uczyć najbardziej: umiejętności, słownictwa czy gramatyki?
 - Co robisz, żeby doskonalić swoje umiejętności słuchania, czytania, mówienia i pisanie?
 - Jakie masz sposoby na uczenie się nowych słów?
 - W jaki sposób ćwiczysz struktury gramatyczne?
- Prowadź kronikę swoich osiągnięć. Możesz w niej umieścić zdjęcie swojej pracy wystawianej na konkurs, siebie samej/samego biorącej/ biorącego udział w jakimś konkursie, projekcie, wystawie czy spotkaniu międzykulturowym.

Moje Dossier zawiera

[illegible]

Moje sukcesy w poznawaniu języków i kultur

[illegible]

Europejskie *portfolio językowe* / European Language Portfolio / Portfolio européen des langues / Europäisches Sprachenportfolio / Европейский языковой портфель

Poziomy biegłości językowej: skala ogólna

Poziom biegłości	C2	Osoba posługująca się językiem na tym poziomie może z łatwością zrozumieć praktycznie wszystko, co usłyszy lub przeczyta. Potrafi streszczać informacje z innych źródeł, pisanych lub mówionych w sposób spójny, odtwarzając zawarte w nich tezy i wyjaśnienia. Potrafi wyrażać swoje myśli bardzo płynnie, spontanicznie i precyzyjnie, subtelnie różnicując odcienie znaczeniowe nawet w bardziej złożonych wypowiedziach.
	C1	Osoba posługująca się językiem na tym poziomie rozumie szeroki zakres trudnych, dłuższych tekstów, dostrzegając także znaczenia ukryte, wyrażone pośrednio. Potrafi wypowiadać się płynnie, spontanicznie, bez większego trudu odnajdując właściwe sformułowania. Skutecznie i swobodnie potrafi posługiwać się językiem w kontaktach towarzyskich i społecznych, edukacyjnych bądź zawodowych. Potrafi formułować jasne, dobrze zbudowane, szczegółowe wypowiedzi dotyczące złożonych problemów, sprawnie i właściwie posługując się regułami organizacji wypowiedzi, łącznikami i wskaźnikami zespolenia tekstu.
Poziom samodzielności	B2	Osoba posługująca się językiem na tym poziomie rozumie znaczenie głównych wątków przekazu zawartego w złożonych tekstach na tematy konkretne i abstrakcyjne, łącznie z rozumieniem dyskusji na tematy techniczne z zakresu jej specjalności. Potrafi porozumiewać się na tyle płynnie i spontanicznie, by prowadzić normalną rozmowę z rodzimym użytkownikiem danego języka, nie powodując przy tym napięcia u którejkolwiek ze stron. Potrafi formułować przejrzyste wypowiedzi ustne i pisemne w szerokim zakresie tematów, a także wyjaśniać swoje stanowisko w sprawach będących przedmiotem dyskusji, rozważając wady i zalety różnych rozwiązań.
	B1	Osoba posługująca się językiem na tym poziomie rozumie znaczenie głównych wątków przekazu zawartego w jasnych, standardowych wypowiedziach, które dotyczą znanych jej spraw i zdarzeń typowych dla pracy, szkoły, czasu wolnego itd. Potrafi radzić sobie z większością sytuacji komunikacyjnych, które mogą się zdarzyć podczas podróży w rejonie, gdzie mówi się danym językiem. Potrafi tworzyć proste, spójne wypowiedzi na tematy, które są jej znane lub które ją interesują. Potrafi opisywać doświadczenia, wydarzenia, marzenia, nadzieje i aspiracje, krótko uzasadniając bądź wyjaśniając swoje opinie i plany.
Poziom podstawowy	A2	Osoba posługująca się językiem na tym poziomie rozumie wypowiedzi i często używane wyrażenia związane z życiem codziennym (np. podstawowe informacje dotyczące osoby rozmówcy i jego rodziny, zakupów, otoczenia, pracy). Potrafi porozumiewać się w prostych, rutynowych sytuacjach komunikacyjnych, wymagających jedynie prostej, bezpośredniej wymiany informacji na tematy znane i typowe. Potrafi w prosty sposób opisywać swoje pochodzenie, otoczenie, a także poruszać sprawy związane z najważniejszymi potrzebami życia codziennego.
	A1	Osoba posługująca się językiem na tym poziomie rozumie i potrafi stosować podstawowe zwroty potoczne i wyrażenia dotyczące życia codziennego. Potrafi przedstawiać siebie i innych oraz formułować pytania z zakresu życia prywatnego, dotyczące np. miejsca, w którym mieszka, ludzi, których zna i rzeczy, które posiada. Potrafi prowadzić prostą rozmowę, pod warunkiem, że rozmówca mówi wolno, zrozumiale i jest gotowy do pomocy.

¹ Europejski system opisu kształcenia językowego: uczenie się, nauczanie, ocenianie, Council of Europe, Warszawa: CODN, 2003.

Common Reference Levels: global scale

Proficient User	C2	Can understand with ease virtually everything heard or read. Can summarise information from different spoken and written sources, reconstructing arguments and accounts in a coherent presentation. Can express him/herself spontaneously, very fluently and precisely, differentiating finer shades of meaning even in more complex situations.
	C1	Can understand a wide range of demanding, longer texts, and recognise implicit meaning. Can express him/herself fluently and spontaneously without much obvious searching for expressions. Can use language flexibly and effectively for social, academic and professional purposes. Can produce clear, well-structured, detailed text on complex subjects, showing controlled use of organizational patterns, connectors and cohesive devices.
Independent User	B2	Can understand the main ideas of complex text on both concrete and abstract topics, including technical discussions in his/her field of specialization. Can interact with a degree of fluency and spontaneity that makes regular interaction with native speakers quite possible without strain for either party. Can produce clear, detailed text on a wide range of subjects and explain a viewpoint on a topical issue giving the advantages and disadvantages of various options.
	B1	Can understand the main points of clear standard input on familiar matters regularly encountered in work, school, leisure, etc. Can deal with most situations likely to arise whilst travelling in an area where the language is spoken. Can produce simple connected text on topics which are familiar or of personal interest. Can describe experiences and events, dreams, hopes and ambitions and briefly give reasons and explanations for opinions and plans.
Basic User	A2	Can understand sentences and frequently used expressions related to areas of most immediate relevance (e.g. very basic personal and family information, shopping, local geography, employment). Can communicate in simple and routine tasks requiring a simple and direct exchange of information on familiar and routine matters. Can describe in simple terms aspects of his/her background, immediate environment and matters in areas of immediate need.
	A1	Can understand and use familiar everyday expressions and very basic phrases aimed at the satisfaction of needs of a concrete type. Can introduce him/herself and others and can ask and answer questions about personal details such as where he/she lives, people he/she knows and things he/she has. Can interact in a simple way provided the other person talks slowly and clearly and is prepared to help.

Common European Framework of Reference for Languages: learning teaching, assessment, Council of Europe, CUP, 2001.

Niveaux communs de compétences - Échelle globale

Utilisateur expérimenté	C2	Peut comprendre sans effort pratiquement tout ce qu'il/elle lit ou entend. Peut restituer faits et arguments de diverses sources écrites et orales en les résumant de façon cohérente. Peut s'exprimer spontanément, très couramment et de façon précise et peut rendre distinctes de fines nuances de sens en rapport avec des sujets complexes.
	C1	Peut comprendre une grande gamme de textes longs et exigeants, ainsi que saisir des significations implicites. Peut s'exprimer spontanément et couramment sans trop apparemment devoir chercher ses mots. Peut utiliser la langue de façon efficace et souple dans sa vie sociale, professionnelle ou académique. Peut s'exprimer sur des sujets complexes de façon claire et bien structurée et manifester son contrôle des outils d'organisation, d'articulation et de cohésion du discours.
Utilisateur indépendant	B2	Peut comprendre le contenu essentiel de sujets concrets ou abstraits dans un texte complexe, y compris une discussion technique dans sa spécialité. Peut communiquer avec un degré de spontanéité et d'aisance tel qu'une conversation avec un locuteur natif ne comportant de tension ni pour l'un ni pour l'autre. Peut s'exprimer de façon claire et détaillée sur une grande gamme de sujets, émettre un avis sur un sujet d'actualité et exposer les avantages et les inconvénients de différentes possibilités.
	B1	Peut comprendre les points essentiels quand un langage clair et standard est utilisé et s'il s'agit de choses familières dans le travail, à l'école, dans les loisirs, etc. Peut se débrouiller dans la plupart des situations rencontrées en voyage dans une région où la langue cible est parlée. Peut produire un discours simple et cohérent sur des sujets familiers et dans ses domaines d'intérêt. Peut raconter un événement, une expérience ou un rêve, décrire un espoir ou un but et exposer brièvement des raisons ou explications pour un projet ou une idée.
Utilisateur élémentaire	A2	Peut comprendre des phrases isolées et des expressions fréquemment utilisées en relation avec des domaines immédiats de priorité (par exemple, informations personnelles et familiales simples, achats, environnement proche, travail). Peut communiquer lors des tâches simples et habituelles ne demandant qu'un échange d'informations simple et direct sur des sujets familiers et habituels. Peut décrire avec des moyens simples sa formation, son environnement immédiat et évoquer des sujets qui correspondent à des besoins immédiats.
	A1	Peut comprendre et utiliser des expressions familières et quotidiennes ainsi que des énoncés très simples qui visent à satisfaire des besoins concrets. Peut se présenter ou présenter quelqu'un et poser des questions à une personne des questions la concernant - par exemple, sur son lieu d'habitation, ses relations, ce qui lui appartient, etc. - et peut répondre au même type de questions. Peut communiquer de façon simple si l'interlocuteur parle lentement et distinctement et se montre coopératif.

Cadre européen commun de référence pour les langues, apprendre, enseigner, évaluer, Conseil de l'Europe, Les Editions Didier, Paris 2001.

Gemeinsame Referenzniveaus: Globalskala

Kompetente Sprachverwendung	C2	Kann praktisch alles, was er/sie liest oder hört, mühelos verstehen. Kann Informationen aus verschiedenen schriftlichen und mündlichen Quellen zusammenfassen und dabei Begründungen und Erklärungen in einer zusammenhängenden Darstellung wiedergeben. Kann sich spontan, sehr flüssig und genau ausdrücken und auch bei komplexeren Sachverhalten feinere Bedeutungsnuancen deutlich machen.
	C1	Kann ein breites Spektrum anspruchsvoller, längerer Texte verstehen und auch implizite Bedeutungen erfassen. Kann sich spontan und fließend ausdrücken, ohne öfter deutlich erkennbar nach Worten suchen zu müssen. Kann die Sprache im gesellschaftlichen und beruflichen Leben oder in Ausbildung und Studium wirksam und flexibel gebrauchen. Kann sich klar, strukturiert und ausführlich zu komplexen Sachverhalten äußern und dabei verschiedene Mittel zur Textverknüpfung angemessen verwenden.
Selbstständige Sprachverwendung	B2	Kann die Hauptinhalte komplexer Texte zu konkreten und abstrakten Themen verstehen; versteht im eigenen Spezialgebiet auch Fachdiskussionen. Kann sich so spontan und fließend verständigen, dass ein normales Gespräch mit Muttersprachlern ohne größere Anstrengung auf beiden Seiten gut möglich ist. Kann sich zu einem breiten Themenspektrum klar und detailliert ausdrücken, einen Standpunkt zu einer aktuellen Frage erläutern und die Vor- und Nachteile verschiedener Möglichkeiten angeben.
	B1	Kann die Hauptpunkte verstehen, wenn klare Standardsprache verwendet wird und wenn es um vertraute Dinge aus Arbeit, Schule, Freizeit usw. geht. Kann die meisten Situationen bewältigen, denen man auf Reisen im Sprachgebiet begegnet. Kann sich einfach und zusammenhängend über vertraute Themen und persönliche Interessengebiete äußern. Kann über Erfahrungen und Ereignisse berichten, Traume, Hoffnungen und Ziele beschreiben und zu Plänen und Ansichten kurze Begründungen oder Erklärungen geben.
Elementare Sprachverwendung	A2	Kann Sätze und häufig gebrauchte Ausdrücke verstehen, die mit Bereichen von ganz unmittelbarer Bedeutung zusammenhängen (z. B. Informationen zur Person und zur Familie, Einkaufen, Arbeit, nahere Umgebung). Kann sich in einfachen, routinemäßigen Situationen verständigen, in denen es um einen einfachen und direkten Austausch von Informationen über vertraute und geläufige Dinge geht. Kann mit einfachen Mitteln die eigene Herkunft und Ausbildung, die direkte Umgebung und Dinge im Zusammenhang mit unmittelbaren Bedürfnissen beschreiben.
	A1	Kann vertraute, alltägliche Ausdrücke und ganz einfache Sätze verstehen und verwenden, die auf die Befriedigung konkreter Bedürfnisse zielen. Kann sich und andere vorstellen und anderen Leuten Fragen zu ihrer Person stellen - z.B. wo sie wohnen, was für Leute sie kennen oder was für Dinge sie haben - und kann auf Fragen dieser Art Antwort geben. Kann sich auf einfache Art verständigen, wenn die Gesprächspartnerinnen oder Gesprächspartner langsam und deutlich sprechen und bereit sind zu helfen.

Gemeinsamer europäischer Referenzrahmen für Sprachen: lernen, lehren, beurteilen, Council of Europe: Langenscheidt, 2001.

Уровни владения языком: общий масштаб

Свободное владение	C2	Понимаю практически любое устное или письменное сообщение, могу составить связный текст, опираясь на несколько устных и письменных источников. Говорю спонтанно с высоким темпом и высокой степенью точности, подчеркивая оттенки значений даже в самых сложных случаях.
	C1	Понимаю объемные сложные тексты на различную тематику, распознаю скрытое значение. Говорю спонтанно в быстром темпе, не испытывая затруднений с подбором слов и выражений. Гибко и эффективно использую язык для общения в научной и профессиональной деятельности. Могу создать точное, детальное, хорошо выстроенное сообщение на сложные темы, демонстрируя владение моделями организации текста, средствами связи и объединением его элементов.
Самодостаточное владение	B2	Понимаю общее содержание сложных текстов на абстрактные и конкретные темы, в том числе узкоспециальные тексты. Говорю достаточно быстро и спонтанно, чтобы постоянно общаться с носителями языка без особых затруднений для любой из сторон. Я умею делать четкие, подробные сообщения на различные темы и изложить свой взгляд на основную проблему, показать преимущество и недостатки разных мнений.
	B1	Понимаю основные идеи четких сообщений, сделанных на литературном языке на разные темы, типично возникающие на работе, учёбе, досуге и т. д. Умею общаться в большинстве ситуаций, которые могут возникнуть во время пребывания в стране изучаемого языка. Могу составить связное сообщение на известные или особо интересующие меня темы. Могу описать впечатления, события, надежды, стремления, изложить и обосновать свое мнение и планы на будущее.
Элементарное владение	A2	Понимаю отдельные предложения и часто встречающиеся выражения, связанные с основными сферами жизни (например, основные сведения о себе и членах своей семьи, покупках, устройстве на работу и т. п.). Могу выполнить задачи, связанные с простым обменом информацией на знакомые или бытовые темы. В простых выражениях могу рассказать о себе, своих родных и близких, описать основные аспекты повседневной жизни.
	A1	Понимаю и могу употребить в речи знакомые фразы и выражения, необходимые для выполнения конкретных задач. Могу представиться/представить других, задавать/отвечать на вопросы о месте жительства, знакомых, имуществе. Могу участвовать в несложном разговоре, если собеседник говорит медленно и отчетливо и готов оказать помощь.

Общоевропейские компетенции владения иностранным языком: изучение, преподавание, оценка, Council of Europe, CUP, 2001

